Jaargang 104. Dingsdag, 17 Junij 1845. No. 48.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De ADMINISTRATEUR van 's RIJKS SCHATKIST in de Provincie *Groningen* adverteert, dat de TRAKTEMENTEN over het TWEEDE KWARTAAL 1845, aankomende de Heeren REGTERLIJKE AMBTENAREN, HOOGLEERAREN, LEERAARS van de GODSDIENST, MILITIECOMMISSARIS, POSTBEAMBTEN, AMBTENAREN bij de MARINE, WATERSTAAT en 's RIJKS MUNT, RECTOREN, ONDERWIJZERS en ANDEREN, op de gebruikelijke wijze zijn betaalbaar gesteld, voor de belanghebbenden in deze Stede met ASSIGNATIËN op den Heer AGENT van 's RIJKS SCHATKIST, en daar buiten woonachtig bij de Heeren ONTVANGERS der MIDDELEN in de Gemeenten.

GRONINGEN, 11 Junij 1845.

Uit kracht eener door het PROVINCIAAL GEREGTSHOF van *Groningen* ontworpen — en, bij beschikking van Zijne Excellentie den Heer Minister van Justitie, d.d. 6 Junij 1845 (no. 60), goedgekeurde verandering der gewone zittingen van welgemeld Geregtshof, zullen, te beginnen met den 1sten September eerstkomende, 's HOFS gewone openlijke regtzittingen voor CORRECTIONNELE zaken worden gehouden des MAANDAGS, die voor BURGERLIJKE en HANDELS-ZAKEN, als tot hiertoe, des DINGSDAGS, — en die voor CRIMINELE zaken des WOENSDAGS, telkens aan te vangen des vóórmiddags te *tien* uren.

De Griffier van het Provinciaal Geregtshof voorn.:
A. A. GANDERHEIJDEN.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN, 9 Junij.

Van wege de policie alhier is officiëel bekend gemaakt, dat de heeren *Hecker* en *Itzstein*, toen zij deze stad uitgezet zijn, zouden verklaard hebben, dat zij geene passen bij zich hadden. Dit stuk (een antwoord op de verklaring van genoemde heeren in de *Mannheimer Zeitung*) geeft nog wel geene reden voor hunne uitbanning op, maar schijnt toch tot regtvaardiging van dien maatregel te moeten dienen.

— In de *Allg. Preuss. Zeitung* maakt de sterrekundige *Encke* bekend, dat zekere heer *Richter*, in den nacht van den 6den op den 7den Junij, eene heldere met het bloote oog zigtbare komeet heeft ontdekt, en dat den volgenden avond de waarnemingen op het observatorium die ontdekking hebben bevestigd. Volgens dezelfde opgave stond dit luchtverschijnsel toen nabij het beeld *Capella*, en is zijne beweging dagelijks 1° noordwaarts en 5° à 6° in regte klimming. De kern is vrij helder, de staart ongeveer 1° lang. 's Nachts is het met 't bloote oog zeer ligt te vinden.

— Men verneemt thans uit vrij goede bron, dat Denemarken zich wel niet tot eene geheele afschaffing, maar toch tot vermindering van den Sondtol zal laten vinden, en inzonderheid ook de formaliteiten gemakkelijker en eenvoudiger wil maken.

— Alle berigten uit Koningsbergen zijn het daarin eens, dat aldaar eene zeer onrustige en verbitterde stemming heerscht. Na het verbod betreffende de burgervergadering, zijn de leden derzelve met hunne vrouwen en kinderen in openbare tuinen bijeengekomen, en hebben zij dáár hun onderhoud voortgezet. Na eene herhaalde bijeenkomst, in welke ruim duizend personen vereenigd waren, kwam een bevel van den heer *Bötticher*, waarbij deze bijeenkomsten insgelijks voor ongeoorloofd verklaard werden. Daartegen volgde een met talrijke onderteekeningen bedekt protest, dat aanleiding gaf tot eene nadere verklaring van den opper-president, luidende, dat men, in geval van ongehoorzaamheid, tot ernstige maatregelen zijne toevlugt zou nemen. Men is voornemens, aan den Koning, bij zijne doorreis, eene onmiddellijke klagt te bieden.

FRANKFORT, 10 Junij.

De eerste openbare godsdienstoefening der Duitsch-Catholijke gemeente alhier zal nu stellig aanstaanden Zondag in de Duitsch-Gereformeerde kerk, onder de leiding van den pastoor *Kerbler*, plaats hebben. Het getal leden dezer gemeente groeit met iederen dag aan.

— Zesendertig Oostenrijksche schrijvers hebben sinds een jaar bij hunne Regering petitiën ingediend, om eene verzachting in de censuur te bekomen. Eindelijk, na beleefdelijk ontvangen te zijn door den raad *von Kolowrat*, en na het verkrijgen van allerlei beloften, heeft *vorst Metternich* onlangs besloten, dat er, in plaats van drie, zes censoren zullen zijn, en dat hun inkomen van *ƒ* 800 zal worden gebragt op *ƒ* 1600.

— Uit Bonn wordt geschreven, dat men onder de papieren van den overledenen *A. W. von Schlegel* een groot eigenhandig in het Fransch geschreven manuscript van den beroemden geleerde gevonden heeft, met den titel *Mes Oeuvres Posthumes*. Dit werk schijnt in zekeren zin eene geschiedenis te zijn der letterkunde van verschillende landen van Europa sedert 1780; het heeft voornamelijk ten doel, om den grooten invloed aan te toonen, welke de Fransche revolutie op deze heeft uitgeoefend. De uitgave zal binnen kort plaats hebben bij *Brockhaus* te Leipzig; het zal bij gissing uit 10 deelen bestaan.

— Berigten uit Zwitserland van den 7den gewagen nog altijd van de vrees, die men hier en daar koestert voor nieuwe ondernemingen van vrijcorpsen. — In Lucern heeft zich een Roomsch-Catholijk genootschap gevormd, met welk doel, is onbekend, doch ligtelijk te gissen. — Generaal *Sonnenberg* heeft om zijn ontslag uit de Napelsche dienst verzocht, om zich zoo zijne talenten voortaan geheel aan Lucern te willen wijden. — De vrienden van dr. *Steiger* beginnen meer en meer voor zijn lot bezorgd te worden. Hij zelf moet zich tegen eene gevangenzetting in eene buitenlandsche vesting verzet, en verklaard hebben, dat hij aan den dood de voorkeur gaf. Men wil, dat de Fransche regering aangeboden heeft, hem met zijne familie naar Fransch Guiana te vervoeren en hem dáár als adjunct-geneesheer bij het militaire hospitaal te plaatsen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 11 Junij.

Gisteren deed lord *Wellington* in het Hoogerhuis het voorstel, dat het Huis over de Maynooth-bill in committé zou gaan. Na eenige discussie werd de bill in committé onderzocht, waarna het Huis zich verdaagde.

— In het Huis der gemeenten deed de heer *Villiers* een voorstel, dat het huis in committé vergaderen zou, om zijne resolutiën tot afschaffing van alle beperking op den invoer van vreemde granen te onderzoeken. Na eene zeer uitvoerige redewisseling, waaraan, onder anderen, de heer *Cobden*, dr. *Bowring*, de heer *Oswald*, sir *James Graham*, sir *R. Peel* deel namen, werd de motie verworpen met 254 tegen 122 stemmen.

— Volgens aan het Lagerhuis overgelegde staten, bedraagt het aantal stoombooten, in de verschillende havens van het Vereenigd Koningrijk voorhanden, thans achthonderd en zeventig, van welke een groot gedeelte, in het onverhoopt geval van oorlog, zeer gemakkelijk te wapenen zoude zijn.

Van den 12den. Uit een dagblad van Dublin ziet men, dat *O'Connell* l.l. Zondag zijn' triomfalen intogt te Cork heeft gehouden. Men zoude hem voor eenen Vorst hebben aangezien, die voor de eerste maal zijne hoofdstad bezoekt. Al de ingezetenen, waarbij zich hadden gevoegd die der omliggende gemeenten tot twintig mijlen in den omtrek, waren den bevrijder te gemoet getogen en vormden een onafzienbaar escorte, hetwelk hem met eene bewonderenswaardige orde vooraftoog. Des avonds was de geheele stad geïllumineerd. De dagbladen van Cork kunnen geene woorden vinden, om de geestdrift en blijdschap af te schilderen, die dezen eersten dag hebben gekenmerkt; het getal der personen, die *O'Connell* zijn te gemoet getrokken, wordt op 500,000 geschat.

Van den 13den. In het Lagerhuis deed sir *J. Graham* een voorstel, dat het Huis in committé zou vergaderen over de bill voor de toelagen tot bevordering van het akademisch onderwijs in Ierland. Na eenige algemeene woordenwisselingen, begaf het Huis zich in committé en deed sir *J. Graham* het voorstel, dat 100,000 £ uit het geconsolideerd fonds zouden worden toegestaan tot het oprigten van collegiën voor hooger onderwijs in Ierland, en eene jaarlijksche toelage van 21,000 £ uit hetzelfde fonds voor de verschillende uitgaven van die instellingen; na eenige discussie werd bepaald, dat het rapport over het voorstel Maandag zou worden ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Junij.

In de Kamer der Pairs is aangenomen, met 92 tegen 18 stemmen, het wets-ontwerp op de wapening der vestingwerken van Parijs. Vervolgens wordt beraadslaagd over het wets-ontwerp nopens de buitengewone en supplementaire kredieten van 1844 en 45. Burggraaf *Dubouchage* verheft zich tegen het financiële stelsel, als verderfelijk voor het land.

— Op den spoorweg van Hâvre is het werktuig beproefd, bestemd, om in korten tijd aanzienlijke hoeveelheden aardstoffen weg te ruimen. Het bestaat hoofdzakelijk uit eenen zeer grooten, 15 Ned. ellen langen cilinder, aan welks eenen kant 300 schoppen gehecht zijn, terwijl de andere 100 kleine ijzeren troggen heeft. Bij het rondgaan van deze soort van rol, graven de schoppen in den grond en werpen de aarde, welke zij opscheppen, in de troggen, die op hunne beurt hetgene zij ontvangen in eene soort van waggon-stortkar overbrengen. In drie minuten zijn twee dier stortkarren gevuld, en daar elk 25 kubieke ellen aarde bevatten kan, ruimt het werktuig in een uur tijds duizend teerlings-ellen specie weg.

— Aan de goedkeuring der prefektuur van policie alhier is een plan onderworpen, om brood door stoom te bakken, daarbij tot brandstof steenkolen bezigende. De ovens zijn zoodanig ingerigt, dat de kolenrook aan het brood geen hinder kan toebrengen; zelfs beweert men, dat de hoedanigheid daarvan verbetert. De kosten van het bakken worden, door de verwisseling van brandstof, vier-vijfden minder dan te voren; dat is te zeggen, dat, wanneer men vroeger voor 5 guldens vuur moest bezigen, men thans met eenen gulden dezelfde uitwerking verkrijgt.

— Het *Journal des Débats*, *la Presse*, *la Gazette de France* en de *Constitutionnel* wedijveren thans in uitbreiding van hun papier. Ieder wil de grootste zijn. Met het begin van dit jaar breidde het *Journal des Débats* zich uit; thans volgt de *Constitutionnel* zijn voorbeeld, en met primo Julij zal ook de *Presse* in het strijdperk treden. De industrie van het Journalismus neemt eene verbazende uitbreiding, zij wil het de Engelschen namaken, maar nog geen der genoemde journalen komt, in grootte van formaat en kleinte van letterdruk, de Engelsche en Amerikaansche dagbladen nabij. De *Constitutionnel* schijnt echter door een even zoo origineel als praktisch idée zijne concurrenten te willen de loef afsteken. Behalve zijn feuilleton, geeft hij namelijk ook nog den tekst eener boekaflevering, welke men als een coupon kan afsnijden en laten inbinden. Op deze wijze ontvangt de abonnent, naar het voorbeeld der Brusselsche journalen, aan het einde des jaars eene kleine handbibliotheek. Het dus nieuw ingerigte eerste nommer van den 1sten Junij levert ons het begin van een' Chineschen roman: Ping, Chan, Ling, Yen, of de beide letterkundige meisjes, vertaald door *Stanislaus Julien*, medelid van het Instituut en onderwijzer der Chinesche taal aan het Collège de France. Op de eerste en tweede, voor het feuilleton bestemde, bladzijden van den *Constitutionnel* zal de Wandelende Jood blijven voortwandelen, van welken zijnen vrienden nog twee deelen te wachten staan. De heer *Eugène Sue*, die met den *Constitutionnel* een verdrag voor vertien jaren heeft aangegaan, belooft, na afloop van den Wandelenden Jood, vooreerst de *Zeven Hoofdzonden* in zeven deelen. Alvorens nog, echter, zullen de heeren *Michel Masson* en *Fréderic Thomas* met eenen roman: *le Premier des Salvages*, de heer *Arsène Haussaye* met *Etudes sur le 18me siècle*, de heer *Alexandre Dumas* met een' diklijvigen roman: *la dame de Montsoreau*, en de heer *Charles Rabou* met een tafereel van het *Cabinet-noir* de lezers onderhouden. Al deze geestgenietingen zijn voor den abonnementsprijs van 40 fr. te Parijs te bekomen.

— De wereld zal welligt door eenen New-Foundlandschen hond eenige deelen nieuwe romans verliezen. *Alexander Dumas* is, toen deze hem zijne bloembedden verwoestte, er handgemeen mede geworden, en heeft zulk eenen beet in de hand gekregen, dat hij een tijd lang niet schrijven kan. Alle dagbladen der Fransche hoofdstad vermelden dit letterkundige ongeval.

— De Sardinische brik *de twee Maria's*, kapitein *J. B. Grassi*, is eergisteren te Rouaan aangekomen, aan boord hebbende de wit marmeren blokken, welke bestemd zijn voor het monument ter eere van Keizer *Napoléon*. Deze blokken, uit de marmergroeven van den heer *J. Heuraux*, zijn zoo kolossaal, dat ieder derzelve 25000 Nederl. ponden weegt.

— Een jong mensch uit de gemeente Castelnau is plotseling te Baulien overleden. De justitie deed eene lijkschouwing bewerkstelligen, en uit de ingewanden werd een vijffranksstuk gehaald, hetwelk die jongman drie weken te voren had doorgeslikt. Door zijn verblijf in de maag had dit geldstuk de vliezen van dit ligchaamsdeel beschadigd, eene slagader geopend en bloeduitstortingen veroorzaakt, welke weinige dagen vóór zijnen dood zeer menigvuldig waren geworden.

— Luidens de jongste tijdingen uit Algerië, wordt de verschijning van *Abd-el-Kader* op het Fransche grondgebied volkomen bevestigd, en de krijgsmagt, die hem vergezelt, moet, ten gevolge der onderwerping van verscheidene volksstammen, nog zijn aangegroeid. De *Achbar* gewaagt van een ernstig gevecht, dat tusschen de troepen van den maarschalk *Bugeaud* en de Arabieren, omstreeks Orleansville, moet zijn geleverd. Volgens genoemd blad, hebben de Arabieren 50 man verloren en 150 gevangenen in onze handen gelaten.

— De tijdingen uit Madrid loopen tot den 5den Junij en houden in, dat bij het Gouvernement het manifest is ontvangen, door den prins *van Asturie*, na de abdicatie van *D. Carlos*, uitgevaardigd. Onmiddellijk na de ontvangst van dat belangrijke stuk, was een kabinetsraad gehouden, welke zeer lang heeft geduurd, en door alle aanwezige ministers is bijgewoond. Het ministeriële dagblad *Heraldo* heeft het manifest medegedeeld en het in het breede toegelicht, op eene wijze echter, welke waarschijnlijk op nieuw de partij der Carlisten tegen het bewind in het harnas zal jagen. Alle ministeriële organen blijven zich stellig verklaren tegen een huwelijk tusschen den genoemden prins en de Spaansche Koningin.

Van den 12den. Eene telegrafische depêche van den minister van marine heeft, zegt men, aan den generaal *Delarue*, den Franschen gezant bij de Marokkaansche regering, het bevel overgebragt, om geene Marokkaansche gevangenen uit te leveren, dan na volkomene en algeheele ratificatie van het traktaat.

— De Kamer der Pairs heeft gisteren de beraadslaging begonnen over het wets-ontwerp betrekkelijk de buitengewone kredieten voor het dienstjaar 1844 op 1845. Deze heeft aan den heer *de Montalembert* gelegenheid verschaft, om te spreken over de zaak der Jezuïten. Volgens den heer *de Montalembert*, heeft de stemming van de Kamer der Gedeputeerden geene wettelijke waarde bezeten; bij beweerde, dat de wetgevende magt niet de bevoegdheid had, om zich uit te laten over de uitlegging der wetten; deze behoort uitsluitend aan de regterlijke magt.

Zie hier eene zinsnede uit het antwoord van den heer *Martin du Nord*:

„Drie jaren geleden leefden staat en kerk in vrede; deze staat van zaken is veranderd; waarom? De Catholijke partij heeft zich gevormd; zij heeft eerbied gehad noch voor het concordaat, noch voor de wetten des lands, noch voor de regtspraak van den staat; zij heeft deze tot voorwerp van bespotting gemaakt; die partij heeft zich opgeworpen tot uitsluitend verdediger van de belangen der geestelijkheid; zij heeft haar gezegd, dat hare regten werden miskend en dat het Gouvernement den slagboom wilde verbreken, die het geestelijke van het wereldlijke afscheidt; zij heeft zich tot verspreider van het ultramontanismus verklaard en eenen nieuwen kruistogt gepredikt. Het zijn deze afdwalingen, die de godsdienst ondermijnen. Het Gouvernement moet dus met vastheid volharden bij de vervulling der aan hetzelve opgedragene taak."

De minister van justitie heeft alzoo duidelijk te kennen gegeven, dat het Gouvernement besloten was, om aan de uitvoering der wet tegen de geestelijke vereenigingen, de hand te houden.

— Te St. Malo is dezer dagen een walvisch, onder het vervolgen, zoo men meent, van eene school harders (*mulets*), in de kreek geraakt, welke de beide steden vaneen scheidt. Het bij springtij snel afloopende water heeft dit geweldig zeegedrogt op het droge gelaten. In zijne pogingen, om weder vlot te geraken, heeft het eenen trap van het hoofd verbrijzeld. Thans betwisten visschers en tolbedienden elkander dien ongewonen buit. Men zegt, dat het dier niet minder dan 24 Ned. ellen lang is, en toen het, nog in zee zijnde, vóór het eerst door visschers gezien werd, door hen gehouden werd voor het onderstboven liggend hol van den kotter *Harriet*, die onlangs op de klippen der Chausex-eilanden vergaan was.

— Al de timmermans-arbeid in geheel het departement van de Seine staat sedert Zaturdag avond stil, daar de werklieden, hooger loon vorderende, dien gestaakt hebben. Er wordt tusschen hen en de bazen onderhandeld, en het bewind waakt, dat inmiddels de rust niet gestoord worde, 't geen te ligter het geval kon zijn, daar het stilstaan van het timmermanswerk ook nog zoo vele andere ambachten belemmert. Het getal der timmerlieden in het departement wordt op 20,000 begroot, en daar zij door elkander 5 francs daags winnen, kost hunne werkeloosheid hun elken dag 100,000 fr.

— Uit Zwitserland verneemt men iets, dat wederom een bewijs levert, hoe bij burgertwisten, en vooral wanneer godsdienstshaat zich met dezelve vermengt, meestal ter wederzijden gezondigd wordt en men elkander wederkeerig boosheid en woede verwijten kan. Onlangs is, en zoo het schijnt met grond, geklaagd, dat in het kanton Aargau Lucerners en R.-Catholijke ambtenaren mishandeld werden: Thans wordt uit Lucern van den 5den het volgende geschreven: „Te Sursee heeft op Pinkster-Zondag het graauw, aan de partij der Jezuïten toegedaan, den vader van dr. *Steiger*, eenen zesenzeventigjarigen grijsaard, die met eene blinde dochter te Sursee woont, beleedigd en mishandeld. Hij ging juist uit de kerk naar huis, toen een aantal soldaten der landweer hem eerst met scheldwoorden begroet, vervolgens hem aangetast, op den grond geworpen en zoodanig getreiterd hebben, dat hij onder hunne handen dood gebleven zou zijn, zoo niet verstandiger en beter denkenden hem aan die woestaards ontrukt hadden."

Van den 15den. De in de Kamer der Pairs over de questie der Jezuïten begonnen beraadslaging is zeer levendig geweest. De graaf *de Montalembert* en de graaf *Beugnot* zijn terug gekomen op het door den minister van justitie in de vorige zitting gegeven antwoord. De graaf *Portalis* heeft op zijne beurt de verdedigers der congregatie geantwoord. Uit deze nieuwe redewisseling volgt, en het *Journ. d. Débats* zegt dit zelf, dat het Jezuïten-genootschap zal worden ontbonden, maar de Jezuïten zullen niet worden vervolgd. De wetten zullen worden ten uitvoer gelegd, zonder dat derzelver uitvoering de zachtheid en menschlievendheid de openbare zeden in het minst kunne kwetsen.

— De akte van abdicatie van Bourges schijnt schrik geworpen te hebben onder de talrijke schuldeischers van Don *Carlos*, die niet weten wie de veelvuldige door den pretendent aangegane of goedgekeurde schulden zal betalen.

— Het dagblad *l'Afrique* berigt, dat een magtig opperhoofd uit Marrokko zich met *Abd-el-Kader* heeft vereenigd. Troepen, door *Abd-er-Rhaman* afgezonden, om dezen opstandeling te vervolgen, zijn door den Emir en zijnen nieuwen bondgenoot geslagen.

— De pakketboot *Ville de Bordeaux*, van Algiers te Marseille aangekomen, berigt, dat de geschenken, door ons Gouvernement aan den Keizer van Marokko vereerd, door dezen thans zijn terug gezonden, onder voorwendsel, dat dezelve te groot waren in vergelijking van die, welke door den Keizer aan *Lodewijk Philips* aangeboden zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, 12 Junij.

L.l. Zaturdag namiddag stonden onze nieuwsgierigen op de Boulevard de France voor een nieuwsoortig gespan: eene kleine en kunstige coupé op twee wielen, bespannen .... met 18 Schotsche hondjes, op drie rijen. Weldra zag men 4 gentlemen uit een prachtig rijtuig stappen. Een van hen

ging in de kleine coupé zitten, zette zijn horologie met die zijner makkers gelijk, en gaf aan zijn gespan met een zweepje het sein tot vertrekken. Alles, wat de Brusselsche wereld in hoogen zwier behelst, volgde te paard. Er was gewed, dat de gentleman in de coupé in 36 minuten de boulevards zou rondrijden, hij heeft den toer in 33 minuten gedaan. Toen hij op het vertrekpunt was terug gekomen, deed hij ieder hondje in eene kleine deken wentelen en in de koets dragen, zonder op de gelukwenschingen der omstanders acht te geven. De gezamenlijke weddenschappen bedroegen 15,000 frs.

— Men leest in den *Eclaireur de Namur* van den 11den: Ter gelegenheid van de serenaden, die ten gevolge der kiezingen in deze stad gegeven werden, hebben er eenige onlusten plaats gehad. Een groot getal vensterruiten is bij de Jezuïten ingeworpen, en allerlei aard van voorwerpen heeft men tegen de deuren en de blinden gesmeten. Om middernacht heeft de policie, op de *place d'armes*, eene bijeenrotting uiteengedreven, die het geroep *weg met de Jezuïten! weg met de monniken!* deed hooren.

Van den 14den. Eergisteren is een dijk van het kanaal buiten de Gentsche poort te Mechelen over eene lengte van 12 ellen doorgebroken; de kracht van het water sleepte ook een gedeelte van den straatweg van Mechelen naar Willebrouck met zich voort.

— Gisteren avond had men in het théâtre du Parc *de Tartufe* aangekondigd. De geestelijken zijn hier tegen opgekomen en het stuk is verboden.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 11 Junij.

Den 3den dezer zijn door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken aan de Tweede Kamer toegezonden vijftien nota's van nadere wijzigingen der, naar aanleiding van art. 6 der grondwet, ontworpen wetten op het stem- en kiesregt, enz. Zoo lang de geruchten aanhouden, dat die ontwerpen zijn of worden ingetrokken, acht men eene mededeeling dier wijzigingen overbodig. Die nota's gingen vergezeld van eenen brief van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken aan den voorzitter der Tweede Kamer.

— De eerste Kamer der Staten Generaal is tegen dingsdag, den 17den dezer, bijeengeroepen.

Van den 13den. Bij besluit van den 10den Junij j.l., no. 63, heeft Zijne Majesteit tot lid der commissie van onderwijs en school-opziener in het eerste schooldistrikt der provincie Drenthe benoemd: den heer dr. *H. J. Nassau*, rector der Latijnsche school te Assen, in plaats van den heer *G. Benthem Reddingius*, overleden.

— Het collegie van raden en generaalmeesteren der munt is voornemens, op Zaturdag, den 28sten Junij aanstaande, des middags te twaalf uren, in de raadkamer van het collegie aan te besteden: het opbouwen van een geheel nieuw gebouw, moetende dienen tot pletzaal, benevens een tweede gebouw voor ketels en gloeiovens, het opbouwen van eenen kapitalen schoorsteen en het doen van eenige veranderingen in de muntgebouwen, enz. met inbegrip van al het ijzerwerk, voor die verschillende lokalen benoodigd.

Van den 14den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden heeft de centrale afdeeling hare algemeene verslagen uitgebragt over de ontwerpen van wet, houdende de Staatsbegrooting over 1846 en 1847. De Voorzitter stelt voor, de beraadslagingen over de begrooting op aanstaanden Maandag te doen aanvangen. De heer *Luzac* dringt, uit hoofde van het belangrijke van het onderwerp, er op aan, dat de beraadslagingen eerst aanstaanden Dingsdag aanvangen. Hierover bestaat verschil van gevoelen. Bij hoofdelijke stemming verklaren zich 26 leden voor Maandag en 20 voor Dingsdag. Derhalve wordt de vergadering gescheiden tot aanstaanden Maandag; zullende alsdan de beraadslagingen over de ontwerpen der begrootingswetten een' aanvang nemen.

— Jl. Zondag avond werden er twee jongetjes vermist. Alle pogingen, welke door de ouders in het werk werden gesteld, om de kinderen op het spoor te komen, waren vruchteloos. Nergens waren zij te vinden. De ongerustheid, welke zich niet laat beschrijven, duurde voort tot den vroegen morgen van Maandag, toen de kinderen weder bij hunne bedroefde ouders terug keerden. Zij hadden zich des middags in de groote kerk bevonden, waren in slaap geraakt en ontwaakten eerst des avonds, toen alle deuren gesloten waren. Hun geschreeuw kon niet gehoord worden. Afgemat legden zij zich neder, sliepen in, en werden eerst des morgens door het werkvolk, dat in de kerk werkt, uit den slaap gewekt.

AMSTERDAM, 15 Junij.

Gisteren morgen zeilden van deze stad ter groote visscherij de zeven Amsterdamsche buizen, terwijl de zeildag te Vlaardingen op aanstaanden Maandag bepaald is. Er zullen dit jaar ter groote visscherij in het geheel 127 schepen uitgaan, als: Van Vlaardingen 78, Delfshaven 2, Zwartewaal 6, Middelharnis 5, Dordrecht 1, Maassluis 14, Enkhuizen 7, de Rijp 7, Amsterdam 7.

MEEUWEN, 10 Junij.

Werd in den avond van den 29sten Maart des afgeloopen jaars deze gemeente door brand bedreigd, die door inspanning van krachten zich gelukkig tot ééne woning en schuur bepaalde, noodlottiger was de dag van heden, die in de jaarboeken zal opgeteekend blijven. Eene algemeene ramp heeft ons getroffen. Twee derde, zoo niet meer, ligt door het verwoestende vuur in asch verteerd. Omstreeks één uur des namiddags ontstond ten huize van *Jan Herwijnen*, broodbakker, een hevige brand, die al spoedig door den fellen noordoosten wind van den eenen naar den anderen kant der straat oversloeg, en binnen twee uren tijds nog veertien groote gebouwen en vier schuren vernielde. Verschrikkelijk was het vuur, dat men van alle zijden zag. Een ieder redde wat te redden was en gered kon worden. Bij gebrek van eene spuit snelde de burgemeester van Capelle met de brandspuit dier gemeente te hulp, met dat gevolg, dat het huis van den koopman *van Lier* is behouden kunnen worden. Ondanks de goede werking en onvermoeiden ijver, zoo der spuitgasten als ingezetenen, heeft men slechts de puinhoopen kunnen blusschen. Deze brand telt dertien verzekerde huizen en vele inboedels in onderscheidene maatschappijen. De schade wordt voorloopig op omstreeks *f* 80,000 berekend. Onder de afgebrande gebouwen behooren het regthuis, het huis van den burgemeester en dat van den geneesheer, waarvan weinig of niets is overgebleven. Het gemeente-archief moet echter in de kerk bewaard en behouden zijn, waarvoor door den afkeerenden wind geen gevaar scheen te wezen. De behoeftigen zijn vooreerst in het consistorie der Hervormde Kerk door de zorg van het gemeentebestuur opgenomen.

ROTTERDAM, 11 Junij.

Gisteren namiddag gebeurde alhier een groot ongeluk. De stelling op een in de Maas voor deze stad liggend schip, waarop zich drie verwers bevonden, brak, ten gevolge waarvan zij alle drie in het water vielen. Twee hunner, welke zwemmen konden, hebben daaraan het behoud huns levens te danken gehad, doch de derde is eene prooi der golven geworden. Men heeft, nadat deze uit het water was getogen, nog alle mogelijke moeite in het werk gesteld, om hem in het leven terug te roepen, doch alles vruchteloos. De overledene moet, zoo wij vernemen, een oppassend mensch zijn geweest, aan wien veel verloren wordt.

LEIDEN, 12 Junij.

Volgens de jongste verslagen der scheeps-kapiteins en reizigers, die naar de IJszee op ontdekking uitgevaren waren, zijn van al de Noordsche volken de Esquimo's de meest woeste; niet zonder verwondering ziet men dan, dat de jonge Esquimosche vrouw, door den heer *Paganini* binnen deze stad aangebragt, zoo zachtaardig is.

Sedert lang bezig zijnde met Europa te doorreizen, heeft zij al de hoofdsteden bezocht, en op dezen langen togt heeft al het woeste van haar karakter plaats gemaakt voor zachtere zeden. Zij spreekt verscheidene talen en antwoordt op de vragen, die men haar doet. Zij heeft levendige oogen, haar hoofd is tamelijk groot en met lang haar bedekt. De medailles en juweelen, die hare borst versieren, zijn geschenken, die zij bekomen heeft van de Vorsten, aan wie zij voorgesteld is geweest.

Van den 14den. Op aanstaanden Zaturdag, den 21sten dezer, des middags te 12 uren, zal de hooggeleerde heer *T. W. J. Juynbol* zijne betrekking als gewoon Hoogleeraar in de Oostersche taal- en letterkunde aan de hoogeschool alhier, en als Interpres Legati Warneriani, aanvaarden met het houden eener plegtige redevoering in de groote gehoorzaal der academie.

NIJMEGEN, 13 Junij.

Sedert eenige dagen verspreidt zich alhier het gerucht, dat onze stad zich eerlang te verheugen zal hebben in het aangename vooruitzigt van eenen spoorweg, welke, naar men verzekert, door de concessionnarissen van den Rijn-spoorweg gelegd zal worden van Arnhem naar Nijmegen, en zich vervolgens naar 's Hertogenbosch en misschien naar Antwerpen zal uitbreiden. De concessie zou reeds zijn aangevraagd, en men had alle hoop, dat zij zou verleend worden. Het is voor onze stad te hopen, dat dit gerucht moge bewaarheid worden.

UTRECHT, 14 Junij.

Den 11den Junij heeft de maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt in Zeeland te Goes eene algemeene vergadering en tentoonstelling gehouden. Het getal leden van die maatschappij is reeds tot ruim 800 geklommen; in deze vergadering werden eenige honoraire leden aangenomen, als: de heeren *G. J. Mulder* en *C. A. Bergsma*, hoogleeraren te Utrecht, *H. C. van Hall*, hoogleeraar te Groningen, *E. C. Enklaar*, directeur van het Landhuishoudelijke Instituut te Zalk, enz. Na het nemen van proeven met eenige bouwgereedschappen, na eene redevoering van den president over den Zeeuwschen landbouw, en na de prijsuitdeeling van de bekroonde voorwerpen op de Tentoonstelling, had er een diné van 240 leden der maatschappij plaats. Het feest van den landbouw was een waar feest voor de inwoners van Goes, en werd des avonds met een bal in de Societeitzaal gesloten.

GRONINGEN, 16 Junij.

Op den algemeenen dank- en biddag, gehouden op gisteren, is in de kerken der Hervormde gemeente alhier gekollekteerd de som van *f* 533—55, zijnde *f* 106—87 meer dan in het voorgaande jaar.

— In den namiddag van den 14 dezer sloeg de bliksem in de boeren behuizing van JACOB JANS PANMAN, staande aan de Ommelanderwijk te Veendam. De middelen ter blussching, welke gedurende het zware onweder hebben kunnen worden aangewend, waren onvoldoende, om den brand te stuiten. De behuizing en schuur zijn geheel afgebrand; het muurwerk alleen is blijven staan. De meubels en verdere voorwerpen, die zich daarin bevonden, zijn gered. De behuizing was tegen brandschade verzekerd.

Sedert eenigen tijd togen vele geloovigen naar Lütkeneder, nabij Paderborn, om een 15jarig meisje te zien, dat aan handen en voeten, hoofd en zijde wonden had, die elken vrijdag bloedden. Een geneesheer werd van Regeringswege gezonden, om de zaak te onderzoeken; donderdags wiesch hij de wonden, legde er een verzegeld verband op en liet het meisje onder bestendig toezigt blijven; daags daarna nam hij de windsels af en vond de wonden bloedloos; hij bevond, dat de wonden bestonden uit een aantal fijne gaatjes, met zeer scherpe werktuigen ingeprikt. Het onbeschaafde en, naar het schijnt, eenigzins onnoozele kind is zekerlijk slechts een werktuig in de hand van anderen geweest; zij zal crimineel worden vervolgd. (*Dr. C.*)

Op Donderdag, den 26sten Junij, des voormiddags te elf uren, zal, in gevolge magtiging en onder nadere goedkeuring, door den kolonel, directeur der tweede directie van fortificatiën, of, bij zijne afwezigheid, door den eerstaanwezenden ingenieur te Groningen, in het logement *het Wapen der Zeven Provinciën*, bij VAN DER LAAN, te Groningen, in het openbaar worden aanbesteed:

Het maken van eene Zweminrigting in het lage terrein ten oosten van het kanaal en ten westen der westelijke Lunet van de Linie op de hoogte van *Helpman*, bij *Groningen*.

(*Ingezonden.*)

MEEDEN (in den Oldambte) den 15 Junij.

In den namiddag van den 14 dezer kwam in de rigting van deze gemeente langzaam uit het zuiden eene zware donderbui opdagen, welke tusschen 4 en 5 uur in dien namiddag deze gemeente genaakte, en den dag geheel, als het ware, in een' nacht verkeerde, vergezeld of zich ontlastende in onophoudelijke bliksemstralen en donderslagen, waarvan een bliksemstraal in het dak van het voor- of woonhuis der boeren behuizing, behoorende en bewoond door de wedw. J. H. EDES en hare drie zonen, is ingeslagen, en hetzelve in brand heeft gezet; doch daar dit voor- of woonhuis door een' zoogenaamden brandgevel van de schuur gescheiden is, is de brand niet tot de schuur en het overige der behuizing overgeslagen, en door tijdige hulp en de beste werking van de brandspuit dezer gemeente die brand, zonder binnen het woonvertrek door te dringen, gebluscht, en slechts alleen het dak van hetzelve grootendeels verbrand; zijnde echter het nog op den zolder aanwezige graan (plus minus 60 mudden) door vuur als water grootelijks beschadigd. Het gebouw was tegen brandschade verzekerd.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan Den Heer BARTHOLDUS HENRICUS LUDOLPHIDES PHILHELIUS, *Gelro-Groninganus, den schrijver van de zoogenaamde Humoreske:* de te vroeg naar bed gaande Groningsche zon, *alsmede van den daarbij gevoegden Appendix.* (Zie Gron. Cour. van den 10den en 13den Junij l.l.)

Do you know that man? — Yes, Sir! almost as intimately, i believe, as i know myself (1).

ANONYMUS.

Ik kan niet ontveinzen, Mijnheer! dat ik, als vaderlandlievend Nederlander, *quand même*.... meermalen met ergernis de schimp- en smaadredenen gelezen heb, die gij u ten aanzien van het Noord-Nederlandsche, inzonderheid van het Friesche en Groningsche klimaat, veroorloofd hebt, en nu laatstelijk in een' scherp ironieken trant nog weer veroorloofd op het einde uwer *quasi* humoreske: *de te vroeg naar bed gaande Groningsche Zon*, waarin gij (*en passant* gezegd), zoo het mij voorkomt, eenigzins den draak hebt gestoken met de anti-mathematische en anti-physische verwarring, die hier in deze goede, van bekwame Wis-, Natuur- en Starrekundigen zoo volgepropte stad een' tijd lang in de klok geheerscht heeft. Des te aangenamer was het mij uit dien hoofde, toen ik heden morgen in een Aanhangsel of Appendix op dien humoristischen inval (indien hij dien naam waardig is) u *amende honorable* zag doen, en bij de warmer stralen, die de Zon ons tegenwoordig toezendt, vol verrukking hoorde verklaren, dat, wanneer alles zoo bleef, gij ons klimaat voor een der *charmantste* hieldt, waarop Europa roemen mogt, ja, waardig met dat van *Nice*, van *Napels* en van andere soortgelijke zuidelijke steden of gewesten vergeleken te worden. Één ding was mij echter hierop weer onbegrijpelijk, Mijnheer! — namelijk, hoe gij in het naschrift of *post-scriptum* op dien *Appendix* u eensklaps weer zoo uit het veld geslagen toondet over eenige walmen van veenbrand, welke de pannekoeklievende Twenthenaren en Munsterlanders ons dezer dagen toezenden, en waarvan gij in uw wat voorbarig enthusiasmus gewaand hadt, dat wij nu geheel bevrijd waren. Hoe, mijn beste Heer! moest zulk eene kleinigheid u plotseling weer zoo somber maken? Ziet gij dan niet, dat juist de gelijkheid van ons Groningerland, en van ons Nederland in het algemeen, met het, on- anderen, door u genoemde en geroemde *Napels* (dat st- hemels, op aarde gevallen, gelijk de Italianen het ... daardoor des te grooter wordt? Bij dien veenrook, wa- Heer! kunnen wij ons verbeelden den rook van den *Vesu-* te ontwaren, die dag en nacht dáár, ten aanschouwen v- alle Napolitanen, als een vurige Cyclopen- of reuzenov- schilderachtig te rooken staat, of om het met een w- van den Latijnschen Dichter VIRGILIUS edeler en m- hoogdravend uit te drukken:

> ...... *atram prorumpit ad aethera nubem,*
> *Turbine fumantem piceo et candente favilla.*

Heeft wijlen mijn vriend STARING zelf dit ook niet te kennen gegeven, toen hij, in zijn door u aangeha- vers *de Veenrook*, zijn eerste couplet aldus begon:

> *Wat droevig zwart misverwt den Hemel dus?*
> *Werd Lochems berg* (2) *verkeerd in een Vesuvius?* e-

Gij behoefdet voorts ook niet te zeggen, gelijk gij uwen Appendix doet: „konden wij nu nog maar *een* bergen, wat bosschen, *eenige* citroen-, oranje- en gra- appelboomen, wat bronnen, watervallen en soortgelijke tuuraardigheden krijgen, zoo zouden wij Groningerland Elysium, een Eden, een klein Paradijsje noemen." — lieve, zulk een klein Paradijsje toch is het al lang, Heer! zoo daartoe maar het bezit van die voorwerpen eischt wordt. Hebben wij hier toch geene hoogten, als de Wallen, de Werken buiten de *Heerepoort* en wat meer zij, die met volle regt een *beetje bergen* mogen ten? Wat zeg ik? kan men van onze Wallen niet ver, niet oneindig verder het land inzien, dan van m- gen Alp in Zwitserland of Tyrol, waar het gezigt dade- door een' anderen berg, die nog hooger is, belemm- wordt? „Gelukkig gewest," zeide deswege teregt een liaan van ons vaderland: „Gelukkig gewest, dat men eene weide op een' keukenstoel klimmende, geheel over kan!" En om nog iets te noemen: ligt de *Heerestr-* niet op een' bergrug, op den Hondsrug te weten, zoo men, van de *Heerepoort* komende, schier half hijgende naar het midden dier straat als het ware klimmen moet, dan duidelijk verder naar de markt als in eene vallei derziet? — Bronnen wilt gij. Hoe, staan al onze pom- niet op eeuwig, wel niet boven, maar onder den gro- springende bronwellen van het zuiverste, het helderste, meest kristallijnen water, gelijk voor dit laatste inzond- heid de *Sint-Jansstraat*-bron beroemd is? Vormen hier onze goten, als het sterk regent, niet soms watervalle- liefelijk ruischende als de zoo vermaarde Cascatellen *Tivoli*, in de *campagna di Roma*, ter plaatse waarvan in mijne *Avondmijmering* luidt:

> *Stort de Anio* (3) *zich nog met bruisend, woest geklots,*
> *Met golf bij golf — van klip op klip — van rots op rots.*

Ook *eenige* Citroen- en Oranjeboomen „met hunne appe- van goud" verlangt gij. Welnu, staan die niet in onzen *Ho- tus Medicus*, en vervullen ze niet de *Violen-* en *Rozenstr-* (welke poëtische bloemennamen!), ja, geheel de Stad m- hunne liefelijke geuren? Voeg daarbij onze talrijke linden, die, als ze in bloei zijn, waarlijk, ja waarlijk, herhaal i- een' balsemgeur verspreiden, zinnestreelend als de reuk Oostersche specerijbloemen, waarvan KLOPSTOCK, in na- ging van MILTON, zoo schoon zingt, dat dezelve van Indie gezegende kusten mijlen ver in zee den schepeling op wieken van het avondkoeltje reeds wordt toegevoerd (4). zoo gij hiermede nog al niet te vrede zijt, kunt gij dan den heer BLAAUW en andere apothekers uit deze stad ge- *eau de fleurs d'oranges* koopen, om die in uwe thee te m- gen, uwe oogen voorts te sluiten en u in gedachten dan *Groningen* naar Italië over te tooveren? — Bosschen in meervoud hebben wij wel niet, maar wij hebben *het Bosch* waarop wij even fier zijn, als de Hagenaar op het zijne. Ook kunt gij ruïnes, die ingrediënten van eene romantische landstreek, hier vinden, als onze, aan alle kinderachtigheid n- niet volkomen soms ontgroeide Studenten de met hunne antieke inscriptiën prijkende banken en tafels in de collegiekamers ru- néren; — ja, vóór dat onze voormalige Akademiekerk de- Roomsch-Katholijken was afgestaan, mogt zij met regt ee- zoo schilderachtige tempelruïne heeten, als bij het roze- rijke *Pästum*, of waar elders in Italië of Griekenland ergens maar gevonden wordt. — Hebben wij — om nog iets, en wel in den grootsten ernst, op te noemen — tegenwoordig ook niet eene tentoonstelling van schilderijen zoo als menige Italiaansche stad niet kan aanbieden, die van een' PIENEMAN, KRUSEMAN en een aantal an- dere meesters stukken bevat, welke even fraai zijn, als zij in dit blad fraai, kort en geestig beschreven zijn geworden? — Op nog eene treffende overeenkomst tusschen sommige wat morsige wandelplaatsen onzer Stad, b. v. den wal, die van de *Heere-* naar de *A*-poort, achter het zoogenoemde *Oude Bosch* voert, en de niet zeer zindelijke wandelplaatsen en straten der Italiaansche steden zoude ik u kunnen opmerkzaam maken, doch ben huiverig om deze wat vieze snaar aan te roeren, en ik spring dus uit dit aesthetisch walgelijke in het aesthe- tisch schoone over. Ik moet u namelijk, waarde Heer! nog *mijn* compliment maken over het juist ter snede door *u* aangebragte compliment, hetwelk gij, in uwen *Appen- dix*, aan den Groningschen maagdenstoet, — veroorloof mij dit wat dichterlijk woord — gemaakt hebt. Of zouden wij, denkt gij, niet begrepen hebben, dat, wanneer gij van het beeldmooije, zwartoogige Italiaansche meisje MIGNON uit GÖTHE's roman *Wilhelm Meister* zegt: *dat pendant of die weerga van vele harer zwart-, bruin- of blaauwoogige zusters in eene ons allen bekende stad*, zouden wij dan niet begrepen hebben, wie gij met die zusters en met die stad be- doeldet? Dan moesten wij, mijn goede Heer! dommer zijn (platweg gesproken) dan het achtereinde van zeker dier, waarbij onze oud-Hollandsche groote Dichter VONDEL den onzer voorvaderen wel bekenden BARENDJE VAN GALEN, dien oorlogzuchtigen Bisschop van Munster, vergelijkt. Hoor, gij bedoeldet *Groningens* jeugdige maagdenschaar, maar gij zeidet dat zoo wat half en half in bedekte termen, om hare zedigheid niet te kwetsen en ze niet te doen blozen, hoewel ik dat blozen van eene jeugdige koon wel zien mag, en gij voor mijn deel ze dus (op eene eerbare wijze, wel te verstaan) zoo rood hadt kunnen doen worden, als gij maar wildet. Ik denk toch bij dat blozen altijd aan TASSO's fraaije vergelijking:

> *Qual, nell' ore piu fresche e mattutine,*
> *Del primo nascer suo veggiam l'aurora etc.*

Maar — wat ik zeggen wilde — dat compliment van u heeft mij zeer behaagd. Vooreerst toch: hetzelve is volkomen naar waarheid. Er prijkt hier menige jonge bloem, die, zoo zij naar ligchaam en ziel al niet volkomen de beroemde MIGNON van den wereldberoemden GÖTHE zijn moge, toch naar het oordeel van deskundigen, (om het in het Fransch uit te drukken) *la figure, la taille, les yeux, les pieds etc. très mignons* heeft. Menige schoone mond hier zingt ook het lied: *kennst du das Land, wo die Citronen blühn* enz. bij de piano schier even goed, als het genoemde Italiaan- sche meisje zulks bij hare harp deed. — Maar ten tweede heeft mij uw compliment behaagd, wijl ik er uit gezien heb, dat gij de Platonische beschouwing van dergelijke maag- delijke bloemen uwer aandacht nog niet onwaardig keurt, en zulks, schoon gij, even als ik, alles behalve piep jong meer zijt, indien gij ten minste diegene zijt, voor wien men u uitgeeft en wien ik zoo goed schier meen te kennen als mij zelven. Dit jonge hart nu in uwe oude borst, goede

---

(1) *Emunctae naris lector satis odorabitur, quid in hoc libellulo, nec non in praecedentibus, serio, quid jocose magis et per ironiam sit intelligendum.*

(2) Eenige heuvelen bij het steedje *Lochem* (in het oude Graafschap Zutphen) en bij STARING's landgoed, *den Wildenborch*, gelegen. Zie mijn *leven* van S. bl. 9 en 245.

(3) Tegenwoordig de *Teverone.*

(4) *Du duftest Balsam, wie mit der Abendluft*
Der Würze Blume von dem Gestade dampft,
Dass selbst der Krämer die Gerüche
Athmender trinkt, und nur gleitend fortschifft.

Zie KLOPSTOK's schoone Ode op den Rhijnwijn, welke in het tweede deel mijner reis naar *Hamburg* uitgelegd is.

Heer! stel ik op prijs. Ik houde niet van die knorrepotten — zij mogen dan tot den geleerden- of tot welken anderen stand behooren — die, als zij de vijftig jaren en wat er meer volgt achter den rug hebben, geheel vergeten, dat zij eens jong waren, en die dan voor niets anders oogen en gevoel meer hebben, dan voor boeken, acten, instrumenten, geld tellen, coupons knippen, een flesch wijn, een pijp tabak, *spadille*, *manille* enz., enz. Zeide niet SOCRATES, de wijze SOCRATES zelf op zijn' ouden dag, dat hij liever menschen zag, dan boomen, en behooren vrouwen en meisjes niet tot de schoone helft van dat tweebeenig, ongevederd zoogdierengeslacht, hetwelk de goddelijke PLATO en de Natuurkundigen mensch noemen? Van den wat wulpscheren Griekschen Dichter ANACRÉON, die op zijn tachtigste jaar nog van rozen, wijn en liefde zong, willen wij nu maar niet eens spreken. — Daarenboven, mijn waarde Heer! ik heb, al ben ook ik soms wat spot- en vitziek, groot zwak voor *Groningen*, waar ik nu dertig jaren woon, en aan de Groningsche jufferschap draag ik een zeer goed hart toe, vooral sedert den tijd, dat zij mij in het jaar 1830 zoo beleefd verzocht heeft om hier op de Breede Markt uit haar' naam het vaandel uit te reiken, dat zij voor onze ten strijde rukkende Studenten zoo fraai geborduurd had. Evenzeer ben ik er dankbaar voor, dat vele harer aan het door mij dezen winter gegeven Declamatorium door haar gezang luister hebben willen bijzetten. — Kortom, ik herhaal ten derden male: uw lof behaagde mij, te meer ook, daar ik weet, dat gij het waart, die onlangs met eenige hartelijke en wijsgeerige regels de tranen poogdet te droogen van zekere jeugdige zangeressen en een klein, een klein beetje moedwillige ballotteersters, die men, even als haren zeer verdienstelijken *Coryphaeus*, op eene alles behalve galante wijze in een publiek blad aan de kaak had gesteld. Ja, zoo dáárdoor, als door den lof, dien gij aan de Groningsche schoone sekse nu op nieuw toezwaait, en door al het goede tevens, dat gij van ons land en klimaat in het begin van uw' Appendix gezegd hebt, hebt gij al mijn wrevel tegen u uitgedoofd en mijn hart gestolen. Eere komt u toe, want ik zeg met u: *Ehre, wem Ehre gebührt*, en ik behoor waarlijk niet tot die zelfzoekers en egoïsten, die elken aan anderen gegeven lof hun zelven als afgeknibbeld wanen, slechts de voortbrengselen van hun eigen dierbaar ik vernuftig, geestig, aanbiddelijk, goddelijk vinden, en op bevalligheid van stijl, op welsprekendheid, muzijk, declamatie en wat dergelijke edele kunsten meer zijn, met verachting neerzien, wijl hunne ooren eene treffende overeenkomst met die van zekeren beruchten oud Phrygischen Koning vertoonen, en hunne zielen tevens soms niet minder onbesneden en Baeotisch zijn. Neen, verre zij van mij het ras van zulke zelfaanbidders! Zelfliefde zij verschoonelijk, maar zij moet met hulde aan anderen gepaard gaan. Openlijk heb ik deswege het goede, dat in u is, hier willen vermelden, gelijk het mij ook regt goed heeft gedaan, dat gij in uw' Appendix (evenals ik op den titel van mijn onlangs uitgegeven Handboek onzer oudste letterkunde) JACOB GRIMM *den grooten* genoemd en dien verwonderlijken en tevens zoo hoogst bescheiden Geleerde daardoor een' lof gegeven hebt, die hem zoozeer, als tegenwoordig iemand anders in Europa, toekomt.... Maar het wordt meer dan tijd, dat ik bij alle verder geschrijf een speldje steke. Ik heb derhalve de eer, met zooveel consideratie, als u billijkerwijze toekomt, mij te noemen uwen gehoorzamen Dienaar,

Mr. B. H. LULOFS.
Hoogl.

GRONINGEN, Vrijdag middag, 13 Junij 1845.

DE TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN
van levende Nederlandsche Meesters te Groningen in 1845.

(*Vervolg en slot van het vorig nommer.*)

De eerste naam, dien in dit genre ons oog op de lijst aantreft, is die van DE CASTRO, en wij vonden ons niet te leur gesteld, toen wij hoopten, iets goeds in no. 39 te zullen zien; in tegendeel, onze verwachting werd overtroffen: wij vonden een eenvoudig, doch de schoonheden der natuurlijke bloemen getrouw wedergevend schilderijtje: — weinige bloemen zijn in dit lieve stukje afgebeeld, doch alle naar waarheid en prijkende met hare natuurlijke frischheid en schoone kleuren. Ook no. 100, van HEIN, is in ons oog eene lofwaardige en den schilder tot eer verstrekkende schilderij; de doorzigtigheid der appetijtelijke druiven bekoorde ons bijzonder, het waas, dat, even als in de natuur, op sommige vruchten zigtbaar is, is allerheerlijkst. Het bloemstuk van VAN HULSTEIJN bezat onzes inziens niet genoeg de natuurlijke losheid en donsigheid der bloemen; daarin was niet genoeg van die zachte vloeijing der kleuren, die in de natuur ons oog zoo bekoort. Daar echter dit stuk, no. 116, netjes bewerkt is en veel goeds in ordonnantie en teekening oplevert, mogen wij het niet zonder het eenigen lof toe te kennen voorbijgaan. Aangenaam was het ons, het talent van mevrouw DE RANITZ-CROMMELIN in no. 185 te kunnen bewonderen. Wij koesterden van dit stukje eene goede verwachting, en vonden ons niet te leur gesteld; bevallig en lief is dit schilderijtje voor het oog; ook de teedere behandeling en de uitvoerigheid van hetzelve verdienen, dat het als een voorbeeld voor Gruno's schoonen geëxponeerd worde, opdat zij zich daardoor uitgelokt mogen gevoelen, om op eene volgende tentoonstelling ook een bloempje van hare hand ter versiering der zaal te doen strekken. No. 244, van WEIDNER, is een bloem- en fruitstuk, hetwelk wij gaarne in twee gedeelten zouden willen zien geschilderd. Hoe loffelijk toch de uitvoering van dit stuk is, is het oog verlegen, waar zich in de massa op bloemen en vruchten het eerst te vestigen. Aan dien te grooten overvloed is het welligt ook toe te schrijven, dat deze niet onverdienstelijke schilderij ons bont voorgekomen is. No. 245 en 246, van WEISS, zijn, wat de behandeling, de waarheid der kleuren betreft, schoone schilderijen: ieder der daarop voorkomende voorwerpen is eene getrouwe navolging der natuur; alleen misten wij bij beide het kenmerk van het ware: het eenvoudige. Naar ons oordeel, zijn de stukken te zeer overladen; eene aanmerking, die natuurlijk alleen de ordonnantie betreft en dus aan de kunstwaarde van het *schilderwerk* niets afneemt, ofschoon de *schilderij* als zoodanig dan daardoor minder aangenaam mogt zijn.

Wat zullen wij van het heerlijke fruitstuk van mejufvrouw SCHOT, no. 262, zeggen? Het is overbodig, in den lof uit te weiden van die schoone druiven, de natuurlijke ronding der perziken en de vleezigheid van de kroon dier heerlijke ananas te prijzen. De behandeling van het penseel is meesterlijk, alleen bejammeren wij van dit overheerlijke stuk de minder natuurlijke positie van het porseleinen bord, dat dezen schat van POMONA's gunstelingen *schijnt* te dragen. Ook aan het nette en handige penseel van mejufvrouw ELISABETH KONING, no. 267, moeten wij hulde brengen; dit stukje toch vereenigt aan eene aangename bevalligheid eene niet geringe kunstwaarde; het mag te regt als een der beste stukken in dit genre beschouwd worden. WIJDOOGEN's naam is te zeer bekend, dan dat wij noodig zouden hebben, eene loffelijke melding van no. 278 te maken; echter hadden wij ook dit stuk gaarne minder van schoonheden overladen gezien, daar uit de in dit stuk voorkomende voorwerpen, naar ons oordeel, gevoegelijk twee of drie schoone stukken gevormd konden worden.

Wij hebben onze wandeling over de expositiezaal tot dusverre met genoegen, en, zoo wij hopen, ook tot genoegen van hen, die ons bij onze beoordeeling gevolgd zijn, volbragt: er blijft ons nu alleen over het laatste genre te beschouwen, namelijk dat der

Stillevens.

Daar deze stukken echter zeer weinig in getal zijn, zullen wij het alleen betreuren, dat dit genre op deze tentoonstelling zoo weinig ter beschouwing aanbiedt en onze hulde gaan brengen aan de nette en uitvoerige schilderij van DE COCQ, no. 44, en daarin de zorg, die de schilder aan dit lieve stukje heeft besteed, doen opmerken. Ook zijne teekeningen, no. 45 en 46, zijn heerlijk schoon, en alhoewel de doode haas in het laatste welligt niet vrij van gebreken is, zoo moeten wij toch deze keurige teekeningen en het goede effect daarin bewonderen. Ook de copij naar HONDEKOETER, van jr. mr. W. GOCKINGA, no. 77, is eene verdienstelijke copij; zoo de toon van de haas ons een weinig al te rood voorkwam, willen wij dit aan het origineel, niet aan de copij geweten hebben.

Hiermede zullen wij van deze onze beschouwing afstappen; want indien wij de stukjes no. 213 en 214, van C. H. SCHOONBEEK, naar waarde wilden beoordeelen, zouden wij ze met den scherpsten geesel der kritiek dienen ten toon te stellen: wij willen echter ons oordeel terug houden en vertrouwen daarmede den schilder geene ondienst te doen.

Vóór dat wij onze beschouwing eindigen, rekenen wij ons verpligt, met een woord de slotsom onzer beoordeeling kenbaar te maken. Wij zullen echter kortheidshalve den beschouwer verwijzen naar de lijsten der schilderijen, in 1843 en 1845 ten toon gesteld, en ons op zijn geheugen beroepen. Wij twijfelen er geen oogenblik aan, of iedereen zal met ons niet alleen de superioriteit van deze tentoonstelling boven die van 1843 erkennen, maar tevens den vooruitgang bij vele schilders, ook uit onze gewesten, met genoegen opmerken. Te vergeefs toch zal men op de lijst van 1843 de namen van VAN BOMMEL, CHANTAL, DUBOURCQ, FABIUS en VAN HOVE zoeken; te vergeefs zal men trachten, daarop de namen van HULK, MICHAËLIS, DE POORTER, SCHENDEL, SMETTERLING, MONTAUBAN VAN SWIJNDRECHT, WATERLOO, WESTENBERG, SCHOT, BING, KANNEMANS, SCHMIDT, SCHELFHOUT, N. PIENEMAN en meer anderen aan te treffen; allen namen, die wij, zoo wij niet min of meer huiverig van classificatiën waren, als die van eerste meesters zouden roemen; te vergeefs zal men pogen, wanneer men zich de stukken van JOH. RAVENSWAAY, GUISE, RIJK en meer anderen herinnert, in 1843 hier ten toon gesteld, daarin die schoonheden te ontwaren, welke die schilders ons nu zoo ruimschoots aanbieden; wanneer men let op de werken van vele onzer Groninger schilders van voor twee jaren, daarin die kunstwaarde aan te treffen, die aan dezelve dit jaar niet ontzegd kan worden.

Te regt dan heeft de schrijver van een onlangs in dit blad geplaatst stukje de spreuk van den grooten SIMON STIJL, het *sensim scandendo*, op de tentoonstellingen van *Pictura* en op dat genootschap toepasselijk genoemd. Onmiskenbaar toch is die vooruitgang, een vooruitgang, die ons de schoonste hoop voor de kunst in deze gewesten doet koesteren, die wij met dankbare erkentelijkheid aan den belangeloozen ijver van de onvermoeide Commissie van de tentoonstelling toeschrijven. O, dat dan ook ieder ingezeten van het kunstkweekend Groningen, wien zulks door de wufte fortuin eenigermate vergund is, het zijne bijdrage, om dien vooruitgang te helpen bevorderen! Het zal niemand berouwen, iets te hebben bijgedragen, om den smaak voor het *ware*, *schoone* en *goede* bij zich zelven en zijne medeburgers meer en meer te ontwikkelen.

Hiermede zouden wij onze taak voor volbragt kunnen houden, ware het niet, dat de zorgvuldige, goede en juiste plaatsing der stukken ons uitlokte, openlijk daarin het juiste oordeel en de zorg der Commissie van de tentoonstelling te prijzen, terwijl wij van harte wenschen, die Commissie eens in staat gesteld te zien, in een ruimer locaal de kunstvoortbrengselen der edele schilderkunst ten toon te stellen. Mogt deze onze beoordeeling, hoe oppervlakkig en onvolkomen zij dan ook, niet door gebrek aan ijver bij den auteur, maar door gebrek aan ruimte ter plaatsing, geworden moge zijn, iets bijbrengen ter ontwikkeling van kunstzin en ter bevordering van goeden smaak, dan zullen wij onze moeite rijkelijk beloond achten.

Wij leggen hier de pen neder met den wensch, dat eene bekwamere hand bij eene volgende tentoonstelling haar moge opvatten met hetzelfde doel, waarmede wij zulks deden, om namelijk den oningewijden in Pictura's heiligdom door eene teregtwijzing aangenaam, den beoefenaar der schilderkunst door onpartijdige opmerkingen nuttig te zijn; en moge ook hij, die dan de pen opvat, met denzelfden geest van onpartijdigheid bezield zijn:

Want pluimgestrijk en flikkeflooi
En wat naar vleijen zweemt,
Is mij (elk weet dit, die mij kent)
Ten eenenmale vreemd.

17 Junij 1845.

's GRAVENHAGE, 13 Junij. Door Zijne Majesteit zijn, bij besluit van den 5den Junij 1845, no. 70, goedgekeurd de uitgebragte beroepingen van predikanten, door de kerkeraden der gemeenten hierna genoemd, als:

1. van de Hervormde gemeente van Anjum, onder de classis van Dokkum, op JAN WILLEM BECKING, predikant te Heeg;

2. van de Engelsche Hervormde gemeente te Amsterdam, onder de classis van dien naam, op ALEXANDER BISSET, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Noord-Holland.

's HERTOGENBOSCH, 9 Junij. De groote kerkeraad der Hervormde gemeente alhier heeft, uit het vroeger vermeld drietal, op heden tot herder en predikant beroepen: den weleerw. zeer gel. heer J. BROEDELET, predikant te Wijk bij Duurstede.

ALKMAAR, 12 Junij. Door den breeden kerkeraad der Hervormde gemeente te dezer stede is op heden, uit het bevorens gemaakte zestal, gekozen het volgende *drietal:* DD. J. DORPER, te Borne; H. A. G. BRUMUND, te Vlaardingen, en N. VAN WIJK, te Weesp.

DEVENTER, 13 Junij. Uit het te voren vermelde drietal predikanten, ter vervulling der vacature bij de Hervormde gemeente, is den 12den dezer door den breeden kerkeraad beroepen de weleerw. zeer gel. heer JOHAN JACOB METZLAR, pred. te Norg.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 7 Junij, kapit. *Das* Hermanna, van Rostock n. de Maas; *Kwint* Hendrika, van Rouaan n. Rostock; *de Jong* Catharina, van Amsterdam n. Stettin; *Scherpbier* de 5 Broeders, van Amsterdam n. de Oostzee; den 8sten *Fenenga* Welvaart, van Amsterdam n. Rostock; *Klontje* Meinsina, van Amsterdam n. Lubeck; *Visser* Maaike, van Rotterdam n. Stettin; *Sap* Margaretha Everarda, van Stettin n. Bremen; den 9den *Pekelder* Catharina, van Varel n. Memel; *Kok* Aastroom, van Newcastle n. Stettin; *Pott* Lijdia, van Antwerpen n. Stettin; *Scherpbier* de Hoop, van Dantzig n. Bremen. — Te Tonningen den 5 Junij, *Onnes* Johannes, van Memel n. Harlingen; *Broeckema* Ida Hillegina, van Straalsund n. Antwerpen; den 8sten *Prins* Lammegina, van Leer n. Wismar; *Rasker* Toekomende Vrouw, van Gluckstad n. Lubeck; *Rasker* Berendina, van Bremen n. Stettin.

Binnengekomen te Amsterdam den 12 Junij, kapit. *Dekker* de Onderneming, van Newcastle; *Bakker* Hendrika Marchina, van Koningsbergen; *Jonker* Alida, van Hamburg; *Heins* Bouwina, van Bremen; den 13den *Bakker* Margaretha Agnes en *Stuit* Geerdina, beide van Dantzig; *Blaauw* Jantina, van Hartlepool; *Wever* Hollands Trouw, van Dantzig; den 14den *van Dijk* Hendrika, van Hamburg; *Warring* Johanna, van Bremen. — Te Texel den 13 Junij, *Hansen* Fortuna, van Hull. — In het Vlie den 10 Junij, *Legger* Jezelina, van Newcastle; *Mulder* Rensina, van Hamburg. — Te Brielle den 10 Junij, *Koops* Lammechina, van Newcastle; den 11den *Roelfsema* Hillegina Geerdina, van Rostock; *de Boer* Marchiena, van Fredericia; den 12den *de Boer* Goede Hoop, van Dundee. — Te Dordrecht den 13 Junij, *Brouwer* Renske, van Hohewach. — Te Vlissingen den 12 Junij, *de Jong* Sara, van Steinhauzerzijl. — Te Livorno den 24 Mei, *Potjewijd* Eppien, van Amsterdam. — Te Gravesend den 11 Junij, *Schuuring* jonge Hendrik, van Amsterdam; *de Jonge* Castor, van Groningen. — Bij het Noord Voorland den 10 Junij, *Post* Foska Helena, van Amsterdam n. Newyork. — Bij Deal den 11 Junij, *Bakker* Verwachting, van Amsterdam n. Genua. — Te Aberdeen den 9 Junij, *Walker* de 3 Gebroeders, van Elbing. — Te North Shields den 5 Junij, *Middel* Petersburg, van Vlissingen; den 8sten *Vaalman* Catharina, van Dordrecht; den 10den *Kramer* Anna Maria, van Dantzig. — Te Hull den 9 Junij, *Bakker* Louisa, van Koningsbergen; *Busker* Anna Margaretha, van Emden. — Te Kroonstad den 30 Mei, *Brons* Fenna, den 31sten *Breeland* Hendrika Jacoba en *Bakker* Alexander, alle drie van Bergen; *Jonker* jonge Agatha, van Hamburg; *Goosens* Ellegonda en *Kok* Trouw; beide van Stavanger; *Boon* Alida Giezen en den 1 Junij *Kuiper* Jantina Roelfina, beide van Amsterdam. — Te Pillau den 5 Junij, *Hazewinkel* Anja, van Rouaan. — Te Wismar den 7 Junij, *Dekker* Bouwina, van Antwerpen. — Te Warnemunde den 5 Junij, *Haverbult* juffer Ynske, van Amsterdam. — Te Koppenhage den 4 Junij, *Juister* Catharina, van Hamburg. — Te Flensburg den 7 Junij, *Meijer* Wilhelmina, van Rotterdam. — Te Bergen den 24 Mei, *Postema* Gesina, van Amsterdam. — Te Altona den 7 Junij, *Jansen* Paulina, van St. Thomas. — Te Hamburg den 7 Junij, *Gnodde* Alida Sophia, van Amsterdam; *Kuipers* Maria, van Gouda; *de Jonge* Gesina Jantina, van Nantes; *Joosten* Goede Verwachting, van Altona; den 8sten *Harding* Margaretha, van Liverpool; *de Vries* Ida, van Dordrecht; den 9den *Kemper* Francina, van Amsterdam; *van Aken* Hendrika Dorothea, van Rochefort; *Eekhoff* de 3 Gebroeders, van Gent; *Kruse* Antje, *Poort* Gesina Hendrika en den 10den *Westers* Hermanna, alle drie van Makkum. — Te Bremerhaven den 7 Junij, *Bakker* Maria en den 8sten *Bakker* Jantje, beide van Groningen; *Mulder* Cornelia, van Stettin. — Te Travemunde den 7 Junij, *Smit* Maria, van St. Martin; den 8sten *Boer* Margina, van Londen. — Te Hull den 7 Junij, *Rozema* Gesina, van Kampen.

Binnengekomen te Texel den 14 Junij, kapit. *Munneke* Wilhelmina Hendrika, van Newcastle; *Ouwehand* de Hoop, van Hull. — In het Vlie den 13 Junij, *van der Woude* jonge Trijntje, van Sunderland; *Onnes* Johanna, van Memel; *Bakker* Margaretha Agnes, *Stuit* Geerdina, *Posthumus* Anne Willem en *Wever* Hollands Trouw, alle vier van Dantzig; *Brouwer* Elsina, van Droback; *Mulder* Ettina en *Brouwer* Harmina, beide van Hamburg. — Te Brielle den 13 Junij, *Ekamp* Antje, van Elbing. — Te Vlissingen den 13 Junij, *van Wijk* jonkvr. Maria en *Mulder* Alida, beide van Riga. — Te Kroonstad den 2 Junij, *Hubert* juffer Annette, van Bergen; *Taal* Gesina Jantina, van Stavanger. — Te Bolderaa den 2 Junij, *Zeven* Concordia, van Bergen.

In lading te Londen den 11 Junij, kapit. *Drewes* de 2 Gebroeders, voor Koningsbergen.

Zeilklaar te Londen den 11 Junij, kapit. *Botje* Gesina Alida, naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 11 Junij, kapit. *Engelsman* Richard, naar Hull; den 12den *Meijer* Franciscus, naar Archangel; den 13den *de Haan* Henriette, naar Triest; den 14den *Orre* de 2 Gebroeders, naar Stettin; *Fokkes* de 4 Gebroeders, naar Straalsund. — Van Texel den 11 Junij, *Zeilstra* de Goede Verwachting, naar Batavia; *van der Wijck* Annechiena, naar Marseille; *Hut* de Hoop, naar Port a Port; *Bieze* Anna, naar Nantes; *Schuuring* Hendrika, naar Londen; *Helmers* Hendrika Elisabeth, naar Liverpool; *Joosten* Annechiena, naar Hull; den 12den *de Boer* Vereeniging, naar Bordeaux. — Uit het Vlie den 10 Junij, *Visser* Mina, naar Hull; *Dokter* Maria Geertruida en *Faber* Johanna Mulder, beide op avontuur; den 11den *Donema* Renske Hooites, naar Dantzig; *Meints* Marianne, naar Bergen. — Van Helvoet den 11 Junij, *Menkeman* Catharina Sijpkens, naar Rouaan; *Kuiper* Webbina, naar Stettin; *Hazewinkel* Bernhard Hertog van Saxen Weimar, naar Batavia; *Schut* Maria Aletta, naar Nantes; *Harding* Alida, naar Bergen; den 12den *de Groot* jonge Cornelis, naar Abbeville; den 13den *Broekema* Hillechina Christina, naar Stettin. — Van Maassluis den 12 Junij, *Oldenburger* de 4 Gezusters, naar Petersburg; *Broekema* Maria, naar Hamburg; den 13den *Kroon* Wicherdina, naar Londen. — Van St. Nazaire den 9 Junij, *de Vries* Beerta Schuuringa, naar Amsterdam. — Van Hull den 9 Junij, *Hansen* Fortuna, naar Zwolle. — Van Wismar den 6 Junij, *Jaski* Tjark Giezen, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 9 Junij, *Dood* Christina, naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 6 Junij, *Lukens* jonge Jan, naar Amsterdam; den 9den *Dik* Vriendschap, naar Drammen. — Van Liverpool den 7 Junij, *Ketelaar* de Hoop, naar Groningen. — Van Dantzig den 3 Junij, *Mulder* Afina Agatha en den 4den *Schuur* Johanna Gesina, beide naar Amsterdam; den 5den *Dik* Ida Wubbina, naar Edam. — Van Swinemunde den 3 Junij, *Mulder* de Nijverheid, *Swart* Cornelia en *de Jong* Johanna, alle drie naar Amsterdam; den 4den *Hazewinkel* Onderneming, naar Pernau; *Mooi* Tissina, naar Bremen. — Van Travemunde den 7 Junij, *Pronk* Gesina, naar Amsterdam.

Vertrokken uit het Vlie den 13 Junij, kapit. *Kuiper* Gustaaf, naar Aarhuis; *Bossinga* Engberdina, naar Osterrusoer. — Van Vlissingen den 13 Junij, *Mulder* Marchiena, naar Gothenburg. — Van Liverpool den 11 Junij, *Zijl* Ludolph Theodorus, naar Amsterdam. — Van Kroonstad den 2 Junij, *Meijer* Pieter Hendrik, naar Amsterdam. — Van Koppenhage den 6 Junij, *de Jonge* Catharina Cornelia, naar Dantzig.

DELFZIJL den 16 Junij. Binnengekomen den 15den kapit. *Stuitje* de jonge Maria, van Emden; *Post* Catharina, van Noorwegen. — Vertrokken den 8sten *Drent* Harmonie, naar Liverpool; den 12den *Barghoorn* Trientje, naar Emden; *Korvinga* Seika, naar Leer; *Modder* Stientje, naar Emden; *Lamping* de 3 Gebroeders en den 15den *Bolmeijer* Uit Vriendschap, beide naar Leer.

TERMUNTERZIJL den 16 Junij. Binnengekomen den 12den kapit. *de Boer* Zeelust, van de Eems; *de Lange* Jacoba, van Papenborg; *Schoemaker* Berendina, van Halte; den 13den *Hulzebos* Margaretha, van Basselt. — Vertrokken den 9den *Bossinga* Margaretha, naar Noorwegen.

ZOUTKAMP den 15 Junij. Binnengekomen den 14den kapit. *Boomgaard* Frauke, van Newcastle. — Vertrokken den 11den kapit. *Kramer* Harmonie en *Schuur* Henderika, beide naar Londen; *Wolkammer* Eenige Broeder en den 12den *Rink* Jakobus Begeman, beide op avontuur; *de Haan* Anna Jantina, *van Wijk* Zorg en Vlijt en den 14den *Boomgaard* Margaretha, alle drie naar Londen.

HARLINGEN den 14 Junij. Binnengekomen den 10den kapit. *Drok* Middelstein, van Stockton; den 13den *Onnes* Johanna, van Memel; den 14den *Brouwer* Elsina, van Droback. — Vertrokken den 10den *Donema* Renske Hooites, naar de Oostzee; den 12den *Kuiper* Gustaaf, naar Denemarken; den 13den *Butter* de jonge Jan, naar Hamburg; *Hoekstra* Neptunus, naar Havannah; den 14den *de Grooth* Agatha, naar Memel; *Visser* Gezina, naar Schotland.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN,
WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

4 Junij. Hazewinkel, Lucas Wicher (Wilderv.), v. Stettin n. Amsterd.
Sap, de Broederliefde (Wildervank), v. Stettin n. Amsterdam.
Kars, Klasina (Veendam), v. Koppenhage n. Holland.

5 Junij. Klein, de jonge Roelof (Sappemeer), v. Bergen n. Petersburg.
Puister, de Jonge Jantina (Veendam), v. Rotterd. n. Petersb.
Karsijns, Vriendschap (de Bult), v. Rotterdam n. Petertburg.
Koster, Concordia (Pekela), v. Amsterdam n. Stettin.
Hazewinkel, Arendina Hermina (Veendam), v. Amsterdam n. (Koningsberg.
Mulder, Nijverheid (Amsterdam), v. Stettin n. Amsterdam.
de Jonge, Johanna (Amsterdam), v. Stettin n. Amsterdam.
Swart, Cornelia (Amsterdam), v. Stettin n. Amsterdam.

6 Junij. Postema, juffer Fresina (Hoogezand), v. Amsterd. n. Stettin.
Borgmann, Cornelius Dasse Victor (Pekela), v. Liverp. n. Nerva.
Fiik, door Hazewinkel, Geerdina Beerta (Veendam), v. Dantz. (n. Amsterdam.
de Weerd, de Waakzaamheid (Pekela), v. Dantz. n. Bremen.
Bakker, Elsiena (Veendam), v. Amsterdam n. Dantzig.
Stratingh, Gezina (Groningen), v. Koningsberg. n. Antw.
Haverbult, de jonge Johanna (Groning.), v. Dantz. n. Amst.

7 Junij. Ebes, Maria (Harlingen), v. Rotterdam n. Memel.

8 Junij. Mulder, Afina Agatha (Veendam), v. Dantzig n. Amsterd.
de Boer, Charlotte (Pekela), v. Riga n. Antwerpen.
Schuur, Johanna Geziena (Pekela), v. Dantzig n. Amst.
Dik, Ida Wibbina (Pekela), v. Dantzig n. Edam.
Lieffijn, Goede Verwachting (Wilderv.), v. Wolg. n. Schied.
Nieboer, Leeuwarden (de Lemmer), v. Randers n. Koppenh.
Cramer, Jacoba Maria (de Lemmer), v. Schiedam n. Dantz.
Wijkmeijer, Gezina (Dordtrecht), v. Dordrecht n. Dantzig.
Bakker, Anna Hermanna (Hoogez.), v. Amsterd. n. Petersb.
Mulder, Wendelina (Veendam), v. Harlingen n. de Oostzee.
Zeilinga, Meike (Schiermonnikoog), v. Harling. n. d. Oostz.

9 Junij. Kuipers, Neeltje (Veendam), v. Duinkerken n. de Oostzee.
Teensma, de jonge Brechtus (Krommenie), v. Amst. n. Petersb.
Dijer, Neerl. Nijverheid (Rotterd.), v. Rotterd. n. Cronstadt.
Hazewinkel, de j. Cornelius (Veend.), v. Amst. n. Koppenh.
Stopper, Zeevaart (Hoogezand), v. Londen n. Koningsberg.
Doornbos, Alida (Pekela), v. Liverpool n. Nerva.
Plukker, de j. Hendrik (Harl.), v. Harlingen n. de Oostzee.
Smit, Jan Fieerk (Harlingen), v. Stettin n. Amsterdam.
Smit, de jonge Gerrit (Pekela), v. Liverpool n. Nerva.

10 Junij. de Boer, Paulina (Amsterdam), v. Liverpool n. Nerva.
Dik, Menkina (Pekela), v. Amsterdam n. Petersburg.
Gust, Anthonia Francina (Amsterd.), v. Newport n. Stettin.
de Jong, Anna (Amsterdam), van Uebes naar Riga.
Pybes, Marchiena Jantina (Pekela), v. Liverp. n. Koningsb.
Hagedoorn, Maria Anna (Pekela), v. Newport n. Stettin.
Rotgans, Maria (Amsterdam), van Uebes naar Riga.
Visser, de Vriendschap (Amsterdam), van Uebes n. Riga.
Beekman, Cornelia (Groningen), v. Amst. n. Koppenhage.
Kok, Abrahamina Henriette (Amst.), v. Amst. n. Petersb.
de Jonge, Feenegiena (Pekela), v. St. Uebes n. Riga.
Munneke, Magretha Hendrika (Veend.), v. Amsterd. n. Stett.
de Boer, Lamina (Groningen), v. Memel n. Gend.
Weerring, Geessina (Pekela), v. Dantzig n. Harlingen.
Stubbe, Jantina (Pekela), v. Amsterdam n. Koppenhage.
Wessels, Elisabeth Machtelena (Pekela), v. Liverp. n. Nerva.

11 Junij. Huisman, Onrust (Pekela), v. St. Uebes n. Riga.

De Wind Z.O.; den 8sten, den 9den, den 10den en den 11den N.W.
ELSENEUR, 11 Junij 1845.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . . .	van 4 Ponden	38 Cts.,	per ℔	09^{5} Cts.
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	11^{5} Cts.,	„ „	23 Cts.
De Fransche Bol	„ 8 Oncen	12^{5} Cts.,	„ „	42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11^{5} Cts.,	„ „	38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	10^{5} Cts.,	„ „	35 Cts.

GRONINGEN, 16 Junij 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 13 *Junij*.

TARWE.		GERST.			
Oude Bal.	70 ℔ f 7,50	Winter	54 ℔ f 4,40	Zw. Voer	40 ℔ f 2,40
Jarige	70 » » 6,50	»	56 » » 4,75	»	42 » » 2,50
»	» »	»	58 » » 5,05	BOONEN.	
N. Old.	66 » » 5,00	Zomer	52 » » 3,65	Paardenb.	f 5,50 f 6,50
»	68 » » 5,50	»	54 » » 3,95		
»	70 » » 6,00	»	56 » » 4,25	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.		Knobbe	60 » » 4,70		
N. Inlands.	64 ℔ f 4,90	HAVER.		Gr. Gort	f 8,50,75
»	66 » » 5,30	Dikke	41 ℔ f 2,35	Par. 100 N. ℔	f 12 a f 14
»	68 » » 5,70	»	44 » » 2,55	Koolz.	f 9 a f 11,25
O. »	66 » » 5,90	»	47 » » 2,75	Zomerz.	f 7,50,75 f 8
BOEKWEIT.		»	50 » » 2,95	Boterz.	f
Gr. Zand	60 ℔ f 5,50	Bl. Voer	35 » » 1,50	Dederzaad	f
»	62 » » 5,80	»	38 » » 2,20	G. Mostz.	f
Zw. Zand	64 » » 6,10	»	41 » » 2,40	Raapolie	f 37 a f $37\frac{1}{2}$
Veen	62 » » 5,60	Zw. Voer	38 » » 2,25	Boter $\frac{1}{4}$ Ton	f

Tarwe meest in een doen. — Rogge als voren afgaande. — Boekweit 50 cent lager te vergeefs aangeboden. — Gerst weinig aan, als voren verkocht. — Dikke Haver wel zoo goed te plaatsen; voer in een doen. — Boonen stil. — Zaden weinig in gepasseerd.

AMSTERDAM, 13 *Junij*. Tarwe stil: 124 ℔ n. Zeeuwsche f 205. Rogge prijsh.: 119, 121 ℔ Pruiss. f 188, f 192. — Gerst en Haver zonder handel.

Koolsaad $\frac{1}{2}$ p. vl. lager: Gron. $54\frac{1}{2}$ p. vl.; Kromh. 59 p. vl.; op 9 vat in April (2 p. vl. lager) 66 p. vl.; Sept. en Oct. 68 p. vl.— Raapolie dadelijk en een doen, op levering, vooral op het laatst, williger: per 6/w. f 40; vlieg. f 38,75 a f 39; Sept. f 39,50 a f 40; Oct. f 40 a 25; Nov. f 40,25 a 50; Dec. f 40,25 a 75; Mei f 39,50. — Lijnolie per 6/w. f 31,75; vlieg. f 30,50 a 75. — Hennepolie per 6/w. f 33,75; vlieg. f 32,75.

LONDEN, 9 *Junij*. Hetgene van Inl. Tarwe ter markt was ging tot de vorige prijzen van de hand. Vreemde in cons. was bij onveranderde prijzen weinig gevraagd. In Gerst ging weinig om, doch de notering is dezelfde. Haver vond tot de waarde van l.l. Maandag koopers.

Van den 11*den*. De aanvoer van Graan en Meel is sedert Maandag onbeduidend geweest; ten gevolge van het fraaije weder had trouwens de omzet weinig te beteekenen; de prijzen zijn onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 14 *Junij*.

NEDERL. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{8}$, $64\frac{3}{16}$, $64\frac{3}{16}$; Dito dito 3 pCt. $77\frac{7}{8}$, $78\frac{1}{16}$; Dito dito op resc. 3 pCt. 78, $78\frac{1}{8}$; Dito dito 4 pCt. $100\frac{1}{4}$, $100\frac{1}{2}$, $100\frac{1}{2}$; O. I. Leening 4 pCt. $100\frac{1}{4}$, $100\frac{3}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $100\frac{1}{16}$; Dito dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{3}{8}$, $93\frac{1}{2}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $154\frac{1}{8}$, $154\frac{1}{4}$, $154\frac{1}{8}$; Aand. Rijn-Spoorweg $4\frac{1}{2}$ pCt. 113. — BELGIE, $4\frac{1}{2}$ pCt. 97; Dito bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{3}{8}$. — SPANJE, Leening bij *Ardoins* v. 85 £ 5 pCt. $24\frac{7}{8}$, 25; Dito bij dito, onbep. stukken 5 pCt. $23\frac{3}{8}$, $23\frac{5}{8}$; Dito 3 pCt. $40\frac{3}{4}$, 41; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $31\frac{1}{4}$, $31\frac{3}{4}$, $31\frac{1}{4}$; Coupons *Ardoins* 25, $25\frac{3}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $67\frac{1}{2}$. — RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $108\frac{1}{2}$; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. $107\frac{7}{8}$; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. $100\frac{3}{8}$, $100\frac{3}{4}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $93\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Comp.* 4 pCt. $92\frac{3}{4}$, $92\frac{1}{2}$; Inschrijving in Assignat. 6 pCt. $72\frac{3}{4}$; Certific. van dito 6 pCt. $74\frac{1}{2}$. — POLEN, Certific. 4 pCt $87\frac{3}{8}$.

Oostenr. Metal. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. $93\frac{3}{8}$; Col. *ex* Ven. 6 pCt. $14\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$.

Onze binnenl. fondsen waren over het algemeen iets aangenamer. Naar 4 pCts. was zelfs tot verhoogde prijzen meerdere vraag.

In Spaansche was eenige affaire: de prijzen, op circa de hoogte van gisteren openende, gingen door eenige verkoopen een weinig achteruit, doch bleven na de notering weder iets vaster.

Van de overige vreemde fondsen is niets bijzonders te vermelden; Columb. hebben zich op hun verhoogd standpunt van gisteren niet geheel kunnen souteneren.

Brazil. v. 200 £ 92; Kl. en Onbep. Columb. Coup. ex Venez. f $1\frac{1}{4}$; Mexica Uitgest. v. 100 £ $20\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Overijss. Spoorw. $106\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.; Prolongatie 3, $\frac{1}{4}$ pCt.; Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{16}$; Handelm. $154\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{4}$; Ardoins a 510 £ $23\frac{9}{16}$; 3 pCt. Binnenl. $31\frac{1}{4}$.

AMSTERDAM, 15 *Junij*. EFFECTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*) Integr. $64\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$. 4 pCts. $100\frac{7}{16}$. $4\frac{1}{2}$ pCts. België 97. Ardoins $24\frac{1}{4}$. Dito Onbep. $22\frac{3}{4}$, 23. 3 pCts. Binnenl. $30\frac{1}{2}$; $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, 30, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$. 4 pCts. Russ. bij Stieglitz $92\frac{1}{2}$. Uitgest. Mexik. $20\frac{3}{4}$.

De lagere koersen van Madrid van den 7den Junij hebben hier ook nadeelig op de Spaansche fondsen gewerkt. In Binnenl. 3 pCt. vooral was de affaire heden vrij levendig. In de overige genoteerde fondsen was de handel van weinig beteekenis.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Heden werd van eene DOCHTER verlost A. HEERES, Echtgenoote van

G. STRONK.

AMSTERDAM, 11 Junij 1845.

⁂ Bevallen van eene *DOCHTER* J. W. P. HEERES-DOORENBOS.

ZUIDHORN, 12 Junij 1845.

⁂ Heden beviel door Gods goedheid mijne dierbare Echtgenoote HENRIETTE GOSSCHALK van een' welgeschapen doch dooden ZOON.

GRONINGEN, 13 Junij 1845.

IZAÄK B. DE BEER.

Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad. diene deze tot algemeene kennisgeving.

⁂ Heden werd voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER verlost ANNA HOENDERKEN, geliefde Echtgenoote van

J. H. VAN HEMMEN.

GRONINGEN, 13 Junij 1845.

⁂ Bij GRONINGEN, 14 Junij 1845. Heden beviel van eenen ZOON B. E. MEIHUIZEN, geliefde Echtgenoote van

D. VAN HOUTEN.

⁂ In den vroegen morgen van dezen dag beviel van eene DOCHTER T. E. EBELS, Echtgenoote van

L. L. DIJKEMA.

NIEUW-BEERTA, 14 Junij 1845.

⁂ Heden werd van eene DOCHTER verlost E. L. P. USELLINO, geliefde Echtgenoote van

A. R. SORMANI.

GRONINGEN, 16 Junij 1845.

⁂ Getrouwd:

B. DURLEU,
Luitenant ter Zee, 1ste klasse,
en
A. C. VAN KNIJFF.

Den Huize CANTER-STATE, onder *Driesum*,
12 Junij 1845.

⁂ Heden ontving ik het treurig berigt, dat mijn geliefde oudste Zoon FRANCISCUS ZANINO, op den 22sten December 1844, te *Weltevreden*, bij *Batavia*, is overleden, in den ouderdom van ruim 22 jaren. Een onvoorzien ongeluk maakte een einde aan zijn jeugdig leven.

Bedroefd geef ik hiervan kennis aan Familie en Bekenden.

GRONINGEN, 12 Junij 1845.

G. M. CRONE,
Weduwe Doctor P. ZANINO.

⁂ Het KINDJE, dat mij voor 10 weken, te midden van droefheid en rouw, werd geboren, is mij heden door den dood weder ontnomen.

VIERHUIZEN, 12 Junij 1845.

JOHANNA BEUKEMA,
Wedw. J. TEBBENS.

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden namiddag omstreeks vijf uren overleed, na eene ziekte van eenige weken, mijn geliefde Echtgenoot JANNES EVERTS HEMMES, in den ouderdom van bijna 54 jaren, na eene echtvereeniging van 28 jaren, mij nalatende zeven Kinderen.

ASSEN, 13 Junij 1845.

F. MARTENS,
Weduwe J. E. HEMMES.

⁂ GRONINGEN, 13 Junij 1845. Heden overleed mijne geliefde Huisvrouw MIJNNA TIDDENS, na eene bedlegering van 21 weken, in den ouderdom van 58 jaren en 7 weken.

G. H. HEIDEMA, *Verveener.*

⁂ Heden in den vroegen morgenstond overleed, op het alleronverwachtst, onze geliefde tweede Zoon JAN IJSEBRAND QUINTUS, *Student in de Regten aan de Hoogeschool te dezer Stede*, in den jeugdigen leeftijd van omstreeks eenentwintig jaren, tot onze, onzer overige Kinderen en Bloedverwanten zeer diepe droefheid.

GRONINGEN, 14 Junij 1845.

J. H. QUINTUS.
IJ. T. QUINTUS-HOEKSEMA.

⁂ GRONINGEN, 15 Junij 1845. Heden stierf alhier, in den leeftijd van ruim 33 jaren, tot droefheid van zijne Zusters en zijnen aangehuwden Broeder, de Negotiant LUBBARTUS BRONSEMA.

Eenige kennisgeving.

GESCHIEDKUNDIGE BESCHRIJVING
VAN
LEEUWARDEN,

vermeldende den Oorsprong, den Aanwas en de Uitbreiding van deze Stad en van hare Openbare Gebouwen, Gestichten, Inrigtingen, enz., van den vroegsten tot den tegenwoordigen tijd. Uit de oorspronkelijke Stedelijke Bescheiden, enz. opgemaakt, door **W. EEKHOFF**, Archivarius der Stad. In 2 Deelen of 12 Afleveringen à **60** Cents, benevens KAARTEN en PLATEN, welke laatste, van wege de Stedelijke Regering, *gratis* bij het Werk aan de Inteekenaren zullen afgeleverd worden.

De Inteekening op dit belangrijk Historisch Werk is alom opengesteld, en zijn Prospectussen daarvan verkrijgbaar. Dezelfde Uitgever, **W. EEKHOFF**, te *Leeuwarden*, heeft mede verzonden:

BLOEMLEZING UIT DE NEDERLANDSCHE BERIJMING VAN DE PSALMEN. Op Velin papier, in karton, **75** Cents. *Hetzelfde Werkje, ten dienste der Jeugd en voor de Scholen*, in kleiner formaat, op gewoon papier, **30** Cents.

Dikwijls is het verlangen naar zulk een Werkje te kennen gegeven, zoodat de uitgave hiervan zeker velen aangenaam zal zijn.

OEUVRES PHILOSOPHIQUES
DE
FRANÇOIS HEMSTERHUIS.

Nadat het verlangde getal INTEEKENAREN op eene nieuwe en vermeerderde Uitgave van dit Werk bekomen is, betuigt de ondergeteekende zijnen dank aan allen, die hiertoe welwillend hebben bijgedragen. Reeds is het Werk ter pers gelegd, met het voornemen, om nog dit jaar de twee eerste deelen in het licht te geven.

LEEUWARDEN, Junij 1845.

W. EEKHOFF.

⁂ Bij de Boekhandelaars de Wedw. **L. VAN HULST & ZOON**, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en verzonden:

DE DOCHTER VAN DEN DORPSLEERAAR,

naar het Zweedsch uit de papieren van ***Oom ADAM***, in groot 8vo, met Titelvignet, ... f 2,50.

⁂ Bij **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt op heden uitgegeven:

Dr. **L. ALI COHEN**, HET WEZEN EN DE RATIONELE BEHANDELING VAN DEN ZOOGENOEMDEN **DIABETES MELLITUS** (*PHTHISURIA SACCHARINA*). Eene PROEVE, *gegrond op eigene onderzoekingen en een kritisch gebruik der Litteratuur*; en uitgegeven als eene BIJDRAGE *ter bevordering van de toepassing der Natuurkundige Wetenschappen op de Praktische Geneeskunde*, à f **2 — 25.**

⁂ Een ieder, welke iets te VORDEREN heeft van, of SCHULDIG is aan de NALATENSCHAP van wijlen **ALBERT PIETERS KALK**, in leven SLUISWACHTER te *Aduarderzijl*, gelieve hiervan schriftelijke aangave te doen ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris te *Zuidhorn*, *vóór den 27sten Junij* 1845.

Mr. F. I. ABRESCH.

Een **BRIEF**, door het POSTKANTOOR van hier den 10den dezer naar *WOUDSEND* verzonden, is GEOPEND en daaruit genomen een ***BANKBILJET***, groot f **300**, zijnde no. **763**, dd. 17den October 1843; verzoekende, hetzelve voorkomende, daarvan kennis te willen geven aan den ondergeteekende.

J. SLOT.

GRONINGEN, 13 Junij 1845.

OP DONDERDAG, DEN 19DEN JUNIJ 1845,

des namiddags te 2 uren, en vervolgens, zullen, voor de Behuizing, door wijlen Mejufvrouw M. RENEMAN bewoond geweest, staande op Schoolholm, te *Groningen*, worden verkocht: aanzienlijke **HUISMEUBELEN**, bestaande in MAHONIEHOUTEN KABINET, MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, een STAAND UURWERK, UITTREK- en andere TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS, AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, BEDDEGOED, ENZ. Te bezien op den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris.*

⁂ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op Woensdag, den 25sten Junij 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van G. T. TIESSEN, voor de Ebbingepoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime BEHUIZING met KOESTALLING en groote SCHUUR, geteekend letter C no. 2, met de beklemming van derzelver HEEM, doende jaarlijks tot huur f 3 — 00, staande en gelegen aan den Trekweg te *Noorderhoogebrug*, toebehoorende aan J. T. WINTER, wordende door PAUL BREEDLAND in huur bewoond. — Om te aanvaarden op den 1sten November 1845.

II. Het TOPGRAS van ongeveer 12 Bunders *Land*, gelegen buiten de Ebbingepoort, onder *Groningen*, bij *Borgham*, in onderscheidene percelen.

⁂ In den loop der maand Julij aanstaande, den dag en de plaats nader te bepalen, zal publiek ter verkoop worden aangeboden:

De BUITENPLAATS **BYMA** genoemd, gelegen te *Faan*, Gemeente *Oldekerk*, Provincie *Groningen*, nabij de Trekvaart en den Straatweg naar *Vriesland*, hebbende eene oppervlakte van pl. m. 48 Bunders, en bestaande uit eene aanzienlijke, hecht-sterke HEEREN BEHUIZING, ruim SCHATHUIS, waarin eene BOERENWONING en SCHUUR, STALLINGEN en KOETSHUIS, voorts afzonderlijke SCHUUR en kleine BOERENPLAATS, TUINEN en APPELHOF, BOSSCHEN en PLANTAADJEN, waarin verschillende fraaije AANLEGGEN, WEIDE- en BOUWLANDEN, benevens de REGTEN van COLLATIE, JAGT, ENZ.

Toebehoorende aan nu wijlen den Heer Mr. A. L. WICHERS VAN BYMA.

Deze Buitenplaats is inmiddels UIT DE HAND TE KOOP; waaromtrent informatiën zijn te bekomen bij Mr. H. O. FEITH, JUNIOR, Advokaat, in de Poelestraat, te *Groningen*.

⁂ In de laatste helft der maand Julij aanstaande zullen, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BULSING, in den Doelen, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene nieuw doortimmerde HEEREN BEHUIZING met TUIN er achter, geteekend letter K no. 106 V, staande op eigen grond, Westzijde in de Oude Ebbingestraat, te *Groningen*, wordende thans door Mevrouw de Douairière Baronnes VAN IMHOFF bewoond.

II. Eene geheel nieuw doortimmerde HEEREN BEHUIZING, gemerkt letter S no. 55, met TUIN er achter, staande Oostzijde in de Oosterstraat, te *Groningen*, zijnde, onder anderen, voorzien van ruime Benedenvertrekken, welke ook tot eene Zaal kunnen worden vereenigd, en van eene ruime Bovenzaal, geheel ingerigt tot het houden van MAÇONNIQUE VERGADERINGEN, wordende deze Behuizing thans in huur gebruikt door de Loge *l'Union Provinciale*, gevestigd te *Groningen*: — dezelve is ook zeer geschikt tot het houden van BALS, CONCERTEN en andere Partijen.

III. Eene BEHUIZING met fraaije TUINKAMER en TUIN daarachter, geteekend letter F no. 254, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat, te *Groningen*, wordende door E. KIERS in huur bewoond.

IV. De EIGENDOM van 42 Bunders, 46 Roeden en 20 Ellen *Land*, in de *Beerta* gelegen, zijnde een gedeelte van de *Kloostergare*, bij .. HAAN en Vrouw, onder derzelver Behuizing en Schuur, daarop staande, onder vaste Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Sint Michiel verschijnende, huur van f 260.

Alles behoorende tot de nalatenschap van nu wijlen den Heer Mr. A. L. WICHERS VAN BYMA.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

FIRMA **VAN CLEEFF & HESSELINK.**

1. *Vrijdag, den 20sten Junij*, VERKOOP op de GROOTE MARKT van eene partij VATEN, AFBRAAK en ROMMELING.

2. **VERKOOP**
van Meubelen en Inboedel,
voor en in 't VERKOOPLOKAAL bij den Apoortenboog, op MAANDAG, den 23sten Junij. Zaturdag namiddag te bezien.

⁂ Mr. **H. VAN MARLE**, Notaris te *Middelstum*, gedenkt, ten verzoeke van BETTE LAMMERTS ALMA en de Erven van wijlen deszelfs Ehevrouw, op Donderdag, den 19den Junij 1845, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van den Kastelein SINIA, te *Bedum*, publiek te Koop te presenteren:

I. De **BOERENPLAATS** *ALMA* genoemd, bestaande in eene ruime — van drie Kamers, grooten Kelder en verdere noodige Commoditeiten wél voorziene — BOEREN BEHUIZING en VRIESCHE SCHUUR, met annexe GROOTE HUT, afzonderlijk SCHUURTJE en verder GETIMMERTE; voorts, met voor weinige jaren NIEUW AANGELEGD BOSCH, HOVEN en TUINEN, waarin een groot aantal FIJNE-VRUCHTDRAGENDE BOOMEN; alles met nog een Kamp LAND, in deszelfs GRACHTEN en SINGELS — met opgaande Boomen beplant — gelegen; mitsgaders de VASTE, ALTIJDDURENDE, ONOPZEGBARE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 34 Bunders, 80 Roeden en 98 Ellen uitmuntend *Groen- en Bouwland*, staandé en gelegen aan den *Wolddijk*, onder *Bedum*, doende des jaars tot huur f 140 — 00.

II. De VASTE, ALTIJDDURENDE, ONOPZEGBARE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 69 Roeden en 90 Ellen best *Groen- en Bouwland*, gelegen als voren, doende des jaars tot huur f 20 — 00.

III. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 1 Bunder, 40 Roeden en 10 Ellen *Land*, gelegen als voren, doende des jaars tot huur f 9 — 00.

Mr. H. VAN MARLE, *Adv.* en *Nots.*

⁂ Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, na bekomene autorisatie, ten verzoeke van zijnen PRINCIPAAL, op Zaturdag den 21sten Junij 1845, des middags te 12 uren, ten huize van den Logementhouder K. HAZENHOEK, te *Delfzijl*, bij contant Geld, te Koop presenteren:

50 Fusten ENGELSCH BIER (*STOUT*), ieder inhoudende ongeveer 300 kannen; eenige Balen KATOEN, PEPER, PIMENT; benevens eenige Kisten THEE en KANEEL. Alles gelost uit het HANOVERSCH KOFSCHIP *DE RIJZENDE ZON*, gevoerd door den Kapitein K. A. STEK, komende van *Londen* en bestemd naar *Dantzig*.

⁂ Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS** zal, op Maandag, den 23sten Junij 1845, te 5 uren, op de LANDEN bij den *HUIZE LELLENS*, te *Lellens*, Boeldag worden gehouden van 8 à 10 Bunders extra best **TOPGRAS.**

De Boeldag bij G. K. ROZEBOOM,

te *UITHUIZERMEEDEN*, — bepaald op den 20sten, — zal ALSNU PLAATS HEBBEN op den **23**sten **JUNIJ** 1845, te 2 uren.

A. EIKEMA.

Verkoop van te Veld staand
GRAAN en TOPGRAS.

Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Kinderen en Erfgenamen van wijlen ROGGER R. ZIJLSTRA, in leven Landbouwer onder *Visvliet*, op WOENSDAG, den 25sten Junij 1845, des namiddags precies te 3 uren, ten Huize van den Kastelein JAN W. BAKKER, te *Visvliet*, publiek, op gewone Boelgoeds conditiën, bij Percelen te verkoopen:

Ongeveer 17 Bunders HAVER, 4 Bunders BOONEN, 3 Bunders TARWE en 1 Bunder en 50 Roeden ROGGE, alsmede het TOPGRAS van ongeveer 10 Bunders best *Groenland*, waarvan tevens de NAWEIDE zal worden *VERHUURD.*

Mr. M. DE MUINCK.

De ondergeteekende, steeds wel voorzien van *nieuwe* en *gebruikte* ***PIANO'S***, *waarbij tevens eene zeer fraai in* PALISSANDER HOUT *bewerkte* **PIANINO**, rekommandeert zich in de voortdurende gunst zijner geëerde Stad- en Landgenooten.

J. D. SMITH, Poelestraat.

Bij W. C. SCHIERBEEK,

Banketbakker aan de Groote Markt,

is te bekomen: LIMONADEPOEDER, à **50** Cts. het Pakje, 12 Poeders in een Pakje. Elk dezer Poeders is toereikend, een glas verfrisschende en bloedzuiverende Limonade te maken. Bij hem is mede te bekomen: LIMONADE- en BRAMBOZENSIROOP, à **40** Cts. het Fleschje.

PAARD EN CHAIS TE HUUR,

bij JAN GROENHUIS, in het Appelstraatje, letter F no. 226.

TEN KANTORE VAN REGISTRATIE
TE ONDERDENDAM
wordt van stonden aan een **KLERK** GEVRAAGD.

⁂ Men vraagt op een KANTOOR in deze Stad: een **JONG MENSCH**, tusschen de 13 en 16 jaren. Adres met eigenhandig geschreven *franco* Brieven bij den DRUKKER DEZER, onder lett. O.

EEN BAKKERSKNECHT

dienst begeerende, adressere zich bij den DRUKKER DEZER.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.